Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

31 (7357) ПЯТНІЦА 16 лютага 1945 г.

Цана 20 кап.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 1-га Украінскага фронта
Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ
Начальніку штаба фронта
Генералу арміі САКАЛОЎСКАМУ

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта, прадаўжаючы наступленне, з боем авалодалі гарадамі нямецкай Сілезіі НЕЙШТЭДТЭЛЬ, НЕЙЗАЛЬЦ, ФРЭЙШТАДТ, ШПРОТАУ, ГОЛЬДБЕРГ, ЯУЕР, ШТРЫГАУ — буйнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў.

У баях за авалоданне названымі гарадамі вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ПУХАВА, генерал-палкоўніка ГОРДАВА, генерал-лейтэнанта МАЛАНДЗІНА, генерал-лейтэнанта ЛЮБАРСКАГА, генерал-маёра АНУПРЫЕНКА, генерал-маёра ПУЗІКАВА, генерал-маёра ЯМАНАВА, генерал-лейтэнанта ГЛУХАВА, генерал-маёра КРАСНОВА, генерал-маёра ВЕХІНА, генерал-маёра САМСОНАВА, генерал-маёра КОЛАБАВА, генерал-маёра ПАНКРАТАВА, палкоўніка ВАЛКОВІЧА, палкоўніка АФАНАСЬЕВА, палкоўніка ГЕРАСІМАВА, палкоўніка ЭПІНА; танкісты генерал-маёра танкавых войск КАРАЛЁВА, генерал-маёра танкавых войск ФОМІНЫХ, генерал-лейтэнанта танкавых войск СУХАВА, палкоўніка САДОЎСКАГА, палкоўніка ЧУПРОВА, палкоўніка ГЛАДНЁВА, падпалкоўніка ДЗМІТРУКА, падпалкоўніка ВІКТАРАВА, падпалкоўніка КУХАР, падпалкоўніка ЗАЙЦАВА, палкоўніка ДЗЕНІСАВА, палкоўніка ЛІТВІНАВА, падпалкоўніка МІАЦЕЛКА, палкоўніка ЖУРАЎЛЕВА, палкоўніка ТУТУШКІНА, палкоўніка ПРЫХОДЗЬКА, маёра ДЗЕМЕНЦЬЕВА, маёра ЧЭРНЫХ, маёра ТУРГАНАВА, падпалкоўніка СІМАНЕНКА; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі КУБЕЕВА, генерал-маёра артылерыі ДЗЕВУЛЬСКАГА, генерал-маёра артылерыі МЕНЦЮКОВА, генерал-маёра танкавых войск НІКУЛІНА, генерал-маёра артылерыі ХУСІДА, генерал-маёра артылерыі ВОЛКЕНШТЭЙНА, палкоўніка ЛУСЦІНА, палкоўніка АПАРЫНА, палкоўніка СМІРНОВА, палкоўніка УСКОВА, палкоўніка ВОІНАВА, палкоўніка ЕФІМАВА, падпалкоўніка ЦЭСАР, палкоўніка ПЕТРУНЯ, палкоўніка ЖУРАВЕЛЬ, падпалкоўніка ГАРУНОВА, палкоўніка СУСКАГА, палкоўніка ПАЛЬШЫНА, палкоўніка КАЗУБЕНКА, палкоўніка ЛОШМАНАВА; лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі БЛАГАВЕШЧАНСКАГА, генерал-маёра авіяцыі СЛЮСАРЭВА, генерал-маёра авіяцыі ЗАБАЛУЕВА, палкоўніка ОСАДЧАГА, палкоўніка КАЛАМЕЙЦАВА, падпалкоўніка СЯМЁНАВА; сапёры генерал-маёра інжынерных войск ВАРВАРКІНА, генерал-маёра інжынерных войск ГУСЕВА, палкоўніка ПАЛУЭКТАВА, палкоўніка КАМЕНЧУКА; сувязісты генерал-маёра войск сувязі АХРЭМЕНКА, палкоўніка СІМХОВІЧА, палкоўніка ОСТРЭНКА, палкоўніка БАРЫСАВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі НЕЙШТЭДТЭЛЬ, НЕЙЗАЛЬЦ, ФРЭЙШТАДТ, ШПРОТАУ, ГОЛЬДБЕРГ, ЯУЕР, ШТРЫГАУ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 14 лютага, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Украінскага фронта, якія авалодалі пайменаванымі гарадамі нямецкай Сілезіі, — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне названымі гарадамі.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

14 лютага 1945 года.
№ 278.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 1-га Беларускага фронта
Маршалу Совецкага Саюза ЖУКАВУ
Начальніку штаба фронта
Генерал-палкоўніку МАЛІНІНУ

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта, зламаўшы супраціўленне акружанай групіроўкі праціўніка, сёння, 14 лютага, штурмам авалодалі горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ—важным вузлом камунікацый і магутным апорным пунктам абароны немцаў ва ўсходняй частцы ПАМЕРАНІІ.

У баях за авалоданне горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ПЕРХАРОВІЧА, генерал-лейтэнанта ЛУК'ЯНЧЭНКА, генерал-маёра КУЗЬМІНА, генерал-маёра АНДРЭЕВА, генерал-маёра ЧЭРКОВА, палкоўніка ГАРШЭНІНА, палкоўніка МУЗЫКІНА; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі ГОДЗІНА, генерал-маёра артылерыі ЗРАЖЭЎСКАГА, генерал-маёра артылерыі БАГДАШЭЎСКАГА, палкоўніка МІХЕЕВА, палкоўніка СЕЛІВЕРСТАВА, палкоўніка СМЕТАНІНА, палкоўніка БЕЛЕНКА, палкоўніка ЮРГЕЛЕВІЧА, палкоўніка КАРЭЛІНА, палкоўніка АРУЦЮНЯНА, палкоўніка ВАХРАМЕЕВА, палкоўніка НАРХАДЖАЕВА, палкоўніка ПАРШЫНА, падпалкоўніка ВАСІШЧАВА, падпалкоўніка МУХАЧОВА, падпалкоўніка ЛЯШЧУКА, падпалкоўніка ГАНЖАРА; танкісты генерал-маёра танкавых войск КРЭТАВА, падпалкоўніка ШАРГАРОДСКАГА, падпалкоўніка ГАРАШЧЭНКА, падпалкоўніка КАРОСЦІЙ; сапёры генерал-маёра інжынерных войск КАМАРОВА, падпалкоўніка ДАЛУДА, палкоўніка ЗІЙБЕРГА; сувязісты палкоўніка САЛАЎЁВА, падпалкоўніка ПЕРЭПЕЛІЦА, маёра СПІРЫНА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 14 лютага, у 23 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Беларускага фронта, якія авалодалі горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ, — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

14 лютага 1945 года.
№ 279.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 2-га Беларускага фронта
Маршалу Совецкага Саюза РАКАСОЎСКАМУ
Начальніку штаба фронта
Генерал-лейтэнанту БАГАЛЮБАВУ

Войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронта, прадаўжаючы наступленне, сёння, 15 лютага, з боем авалодалі гарадамі ХОЙНІЦЭ (КОНІТЦ) і ТУХОЛЯ (ТУХЕЛЬ) — буйнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў у заходняй частцы Польшчы.

У баях за авалоданне гарадамі ХОЙНІЦЭ і ТУХОЛЯ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ПАПОВА, генерал-лейтэнанта ЛЯПІНА, генерал-лейтэнанта ДРАТВІНА, генерал-лейтэнанта ЧАНЫШЭВА, генерал-маёра ГУСЕВА, палкоўніка БЕЛЯЕВА, палкоўніка МУРАТАВА, палкоўніка КАРПЕЛЮКА, палкоўніка АСАФ'ЕВА, палкоўніка ФЕДОТАВА; кавалерысты генерал-лейтэнанта ОСЛІКОЎСКАГА, генерал-маёра ЧЭПУРКІНА, генерал-маёра БРЫКЕЛЬ, генерал-маёра КАЛЮЖНАГА; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі БЕСКІНА, генерал-маёра артылерыі НЕФЁДАВА, палкоўніка ЛЕОНАВА, палкоўніка БАРМОЦІНА, падпалкоўніка КУДЫМАВА; танкісты генерал-маёра танкавых войск ПЕТРУШЫНА, генерал-маёра танкавых войск ФІРСОВІЧА, генерал-маёра ПАНАВА, генерал-маёра танкавых войск ШУЛЬГІНА, палкоўніка ДРЫЛЁНАК, палкоўніка ГАРБЕНКА, палкоўніка МІРОНЕНКА, палкоўніка ЮРЭВІЧА, падпалкоўніка ЛАМАКА, падпалкоўніка ЛЕЛЮКА, падпалкоўніка ПЕТРОВА; лётчыкі палкоўніка ВІНАГРАДАВА, палкоўніка КАЛУГІНА, палкоўніка РЫБАКОВА; сапёры генерал-маёра інжынерных войск ВІТВІНІНА, палкоўніка ДАБЫЧЫНА; сувязісты падпалкоўніка ПРАЦЭРАВА, маёра ЧУЙСКАГА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі ХОЙНІЦЭ і ТУХОЛЯ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 15 лютага, у 21 гадзіну, сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га Беларускага фронта, якія авалодалі названымі гарадамі, — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне гарадоў ХОЙНІЦЭ і ТУХОЛЯ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

15 лютага 1945 года.
№ 280.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 1-га Украінскага фронта
Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ
Начальніку штаба фронта Генералу арміі САКАЛОЎСКАМУ

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта, развіваючы наступленне, сёння 15 лютага, авалодалі на тэрыторыі нямецкай Сілезіі горадам ГРУНБЕРГ і ў правінцыі БРАНДЭНБУРГ гарадамі ЗОМЕРФЕЛЬД і ЗОРАУ — важнымі вузламі камунікацый і магутнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў.

У баях за авалоданне гарадамі ГРУНБЕРГ, ЗОМЕРФЕЛЬД і ЗОРАУ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ГОРДАВА, генерал-палкоўніка ПУХАВА, генерал-лейтэнанта ЛЮБАРСКАГА, генерал-лейтэнанта МАЛАНДЗІНА, генерал-маёра ЯМАНАВА, генерал-лейтэнанта ГЛУХАВА, генерал-маёра ПУЗІКАВА, генерал-маёра ОНУПРЫЕНКА, генерал-маёра САМСОНАВА, генерал-маёра КОЛАБАВА, генерал-маёра КРАСНОВА, палкоўніка ЧЭРВОНІЙ, палкоўніка ЭПІНА, палкоўніка ЖУКАВА, палкоўніка ВАЛКОВІЧА; танкісты генерал-палкоўніка ЛЕЛЮШЭНКА, генерал-маёра танкавых войск УПМАНА, генерал-маёра танкавых войск КАРАЛЁВА, палкоўніка САДОЎСКАГА, палкоўніка ОРЛОВА, генерал-лейтэнанта танкавых войск БЕЛОВА, генерал-маёра танкавых войск ФАМІНЫХ, палкоўніка ТУРКІНА, падпалкоўніка МАХНО, маёра ДЗЕМЕНЦЬЕВА, палкоўніка ЕФІМАВА, палкоўніка ДЗЕНІСАВА, палкоўніка ЗАЙЦАВА, палкоўніка ФАМІЧОВА, падпалкоўніка ФЕДАРАВА, маёра ТУРГАНОВА, палкоўніка ІВАНОВА, маёра КУРЦОВА, маёра СТАЛЯРОВА; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі ДЗЕВУЛЬСКАГА, генерал-маёра артылерыі МЕНЦЮКОВА, генерал-лейтэнанта артылерыі КУБЕЕВА, генерал-маёра артылерыі ВАЛКЕНШТЭЙНА, генерал-маёра артылерыі ХУСІДА, палкоўніка ПЕТРУНЯ, падпалкоўніка ЦЭСАР, палкоўніка ГУДЗІМАВА, палкоўніка ВОІНАВА, палкоўніка ДЗІДЫК, падпалкоўніка ЗАСЫПКІНА, палкоўніка ЛУСЦІНА, палкоўніка КАЗЛОВА, падпалкоўніка ГРАЧОВА, падпалкоўніка ЗЫЛЬ, падпалкоўніка ВІЛІНСКАГА, маёра ТІМАШЭНКА, маёра ВАГУРЫНА; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі КРАСОЎСКАГА, генерал-маёра авіяцыі ПРОНІНА, генерал-маёра авіяцыі ЗАБАЛУЕВА, генерал-маёра авіяцыі СЛЮСАРЭВА, генерал-маёра авіяцыі ОСАДЧАГА, палкоўніка СЕМЁНАВА, палкоўніка КАЛАМЕЙЦАВА; сапёры генерал-маёра інжынерных войск ГУСЕВА, генерал-маёра інжынерных войск ВАРВАРКІНА, палкоўніка ПАЛУЭКТАВА, палкоўніка ЗАЙЦАВА, палкоўніка КАРАУНА, палкоўніка ЧЭЛАМБІЦКАГА; сувязісты генерал-маёра войск сувязі АХРЭМЕНКА, палкоўніка СІМХОВІЧА, палкоўніка ОСТРЭНКА, падпалкоўніка БУДКЕВІЧА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі ГРУНБЕРГ, ЗОМЕРФЕЛЬД і ЗОРАУ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 15 лютага, у 23 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Украінскага фронта, якія авалодалі гэтымі гарадамі, — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне названымі гарадамі.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

15 лютага 1945 года.
№ 281.

ПАСЛАННЕ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР І. В. СТАЛІНУ АД ПРЭЗІДЭНТА ЗША пана РУЗВЕЛЬТА

Пакідаючы гасцінныя берагі Совецкага Саюза, я жадаю яшчэ раз сказаць Вам, як глыбока я ўдзячны за многія любезнасці, якія Вы праявілі ў адносінах да мяне, калі я быў Вашым госцем у Крыму. Я ўязджаю вельмі ўзбадзёраным вынікам нарады паміж Вамі, Прэм'ер-Міністрам і самім мной. Народы свету, я ўпэўнен, будуць разглядаць дасягненні гэтай нарады не толькі з адабрэннем, але і як сапраўдную гарантыю, што нашы тры вялікія нацыі могуць працаваць у міры таксама добра, як і ў вайне.

ПАСЛАННЕ НАРОДНАМУ КАМІСАРУ ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ СССР В. М. МОЛАТАВУ АД МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ВЯЛІКАБРЫТАНІІ пана ІДЭНА

Перад тым, як пакінуць тэрыторыю Расіі, я хачу выказаць Вам сваю шчырую ўдзячнасць за Вашу гасціннасць і любезнасці, аказаныя нам усім у часе Крымскай канферэнцыі.

Як заўсёды, я адчуваў вялікае задавальненне ад сумеснай работы з Вамі зноў, і вынікі нашых перагавораў дазваляюць мне цвёрда спадзявацца на будучае супрацоўніцтва паміж Саюзам Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, Злучанымі Штатамі Амерыкі і Злучаным Каралеўствам у мірны час таксама, як і ў часе вайны. Я ніколі не быў больш перакананы, чым цяпер, у неабходнасці гэтага супрацоўніцтва і ў яго найвялікшай важнасці для будучага шчасця і добрабыту чалавецтва.

14 лютага 1945 года.

ВАРШАВА, 9 лютага 1945 года

Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР п. НАТАЛЕВІЧУ
Старшыні Совета Народных Камісараў БССР п. ПАНАМАРЭНКА

Рада Парадова г. Варшава выносіць сардэчную падзяку ад імені змучаных жыхароў сталіцы Польшчы Вярхоўнай уладзе брацкага беларускага народа.

З выключнай удзячнасцю ўспрынялі ўсе факт, што народ беларускі, які сам сцякаў крывёю і нёс самыя цяжкія ахвяры на працягу трох год нямецкай акупацыі, спяшаецца да нас неадкладна са шчодрай дапамогай. Ведаем, як вялік уклад беларускага народа ў крывавую барацьбу з нямецкімі захопнікамі, колькі салдат і афіцэраў беларусоў аддала сваё жыццё і праліла сваю кроў на нашай зямлі за Вашу і нашу свабоду. Ведаем, як вялік быў Ваш удзел у бітвах за вызваленне нашага горада. Разам пралітая кроў аснавала моцны фундамент пад будынак нашай дружбы. Дапамога, якую нам сёння нясеце ў цяжкі для нас час, яшчэ больш умацуе звязваючыя нас узы.

Горад наш знішчан. Дзевяноста процантаў будынкаў нямецкімі бандытамі халоднакроўна і з разлікам спалена і ператворана ў развалiны.

Пачынаем справу аднаўлення. Прыкладам нам служыць выключны парыў Вашага народа, які зноў аднаўляе з руін сваю цудоўную, знішчаную гітлераўцамі сталіцу—Мінск.

Лондонскія эмігранты, здраднікі і капітулянты, тыя самыя, якія ўцягнулі наш горад у крывавы вір непатрэбнага паўстання, не будуць ужо больш муціць ваду нашых узаемных адносін. Прайшоў беззваротна перыяд спрэчак і непаразуменняў. Узаемна сабе дапамагаючы, будзем разам працаваць на карысць нашых рэспублік і адбудовы нашых сталіц.

Шлем гарачае віншаванне сялянам-калгаснікам, якія хлеб свой аддалі галадаючаму насельніцтву Варшавы,

Шлем гарачыя віншаванні Вам асабіста, п. Наталевіч і п. Панамарэнка, за выключна добрыя адносіны да народа польскага і нашага горада.

Ад імені Рады Парадовай горада сталічнага Варшавы

СПЫХАЛЬСКІ М.

УКАЗ
Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР
Аб узнагароджанні граматамі Вярхоўнага Совета БССР пагранічнікаў войск НКВД Беларускай Акругі

За ўзорнае нясенне і чоткую арганізацыю пагранічнай службы байцоў, сержантаў і афіцэраў—пагранічнікаў войск НКВД Беларускай Акругі, якія асабліва вызначыліся, узнагародзіць граматамі Вярхоўнага Совета БССР:

1. Антонава Канстанціна Акімавіча—генерал-маёра.
2. Акуліча Грыгорыя Елісеевіча — старшыну.
3. Амплеева Міхаіла Аляксеевіча — палкоўніка інтэндантскай службы.
4. Барсуко Віктара Грыгор'евіча — лейтэнанта.
5. Базанава Нікалая Фёдаравіча — лейтэнанта.
6. Бязусава Нікалая Фёдаравіча — маёра.
7. Бальшакова Міхаіла Ларыонавіча — старшага лейтэнанта.
8. Барадуліна Аляксандра Мітрафанавіча — старшага лейтэнанта.
9. Буханіна Васілія Васільевіча—старшага лейтэнанта.
10. Быркова Нікалая Васільевіча — ефрэйтара.
11. Васільева Аляксея Фёдаравіча — палкоўніка.
12. Врублеўскага Фёдара Іванавіча — палкоўніка.
13. Галавіна Кузьму Паўлавіча — падпалкоўніка.
14. Грачова Аляксандра Іванавіча — маёра.
15. Губіна Сяргея Іванавіча — старшага лейтэнанта.
16. Данілава Георгія Канстанцінавіча—сержанта.
17. Дворнікава Фёдара Аляксандравіча — маёра.
18. Дзямінскага Владзіміра Васільевіча — радавога.
19. Дрэваля Міхаіла Іосіфавіча — капітана.
20. Еўдакіменка Пракофія Еўдакімавіча — падпалкоўніка.
21. Ерошкіна Івана Васільевіча — малодшага сержанта.
22. Жбрыкунова Георгія Іосіфавіча — сержанта.
23. Забалоцкага Івана Андрэевіча — сержанта.
24. Забражнага Нікалая Аляксеевіча—палкоўніка.
25. Замараева Нікалая Пятровіча — радавога.
26. Зайцава Грыгорыя Іванавіча — сержанта.
27. Кавалёва Васілія Васільевіча — падпалкоўніка.
28. Коласава Ціхана Данілавіча — малодшага сержанта.
29. Кольчына Фёдара Цімафеевіча — радавога.
30. Кандраценка Даніла Трафімавіча — капітана.
31. Каробка Афанасія Мацвеевіча — старшага лейтэнанта.
32. Кузьменка Пятра Паўлавіча—старшага лейтэнанта дзяржбяспекі.
33. Кузняцова Сяргея Аляксеевіча — маёра юстыцыі.
34. Кузняцова Васілія Міхайлавіча — сержанта.
35. Кузьміна Грыгорыя Андрэевіча — маёра.
36. Купрыянава Георгія Нікалаевіча — капітана юстыцыі.
37. Куржанскага Анатолія Владзіміравіча — маёра.
38. Кушырбаева Шамахмета—радавога.
39. Кухцікава Івана Арсенцьевіча — старшага сержанта.
40. Лазавога Цімафея Аляксеевіча — капітана.
41. Ларына Сяргея Нікалаевіча—старшага сержанта.
42. Лісіцына Парфірыя Васільевіча — радавога.
43. Літвіна Івана Іванавіча — лейтэнанта.
44. Ліхачова Даніїла Сцяпанавіча — старшага лейтэнанта.
45. Лупаса Пятра Андрэевіча—старшага сержанта.
46. Лягаева Даніїла Андрэевіча — сержанта.
47. Маркава Нікалая Іванавіча—маёра медслужбы.
48. Маскоўчанка Грыгорыя Маркавіча—малодшага лейтэнанта.
49. Мароза Аляксандра Фёдаравіча — капітана.
50. Мачаргіна Нікапора Якаўлевіча — маёра.
51. Мушкіна Яўгенія Фёдаравіча — капітана.
52. Мылянкова Нікалая Аляксандравіча — ефрэйтара.
53. Нікіцюка Андрэя Карпавіча—маёра.
54. Абознага Пятра Цімафеевіча — маёра інтэнданцкай службы.
55. Апарына Аляксандра Ігнацьевіча—капітана.
56. Пальчыкава Пятра Сяргеевіча — капітана дзяржбяспекі.

(Працяг гл. на 2-й стар.

УКАЗ

Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР

Аб узнагароджанні граматамі Вярхоўнага Савета БССР пагранічнікаў войск НКВД Беларускай Акругі

Працяг. Пачатак гл. на 1-й стар.

57. Папова Аляксея Пятровіча — яфрэйтара.
58. Папова Мікалая Якаўлевіча — палкоўніка.
59. Прытулы Васілія Міхайлавіча — яфрэйтара.
60. Раманюка Дзмітрыя Іванавіча — падпалкоўніка дзяржбяспекі.
61. Раманава Міхаіла Андрэевіча — радавога.
62. Рудніцкага Заўмена Сямёнавіча — капітана.
63. Рыбчанка Луку Георгіевіча — маёра інтэндантскай службы.
64. Савічава Георгія Пракоф'евіча — капітана.
65. Савічава Ефіма Паўлавіча — радавога.
66. Садоўнікава Фёдара Ісакавіча — капітана.
67. Самына Якава Маркавіча — старшага лейтэнанта.
68. Сахарава Івана Патапавіча — палкоўніка юстыцыі.
69. Сафронава Віктара Андрэевіча — капітана.
70. Сярэдзенка Пятра Якаўлевіча — малодшага лейтэнанта.
71. Селязнёва Дзмітрыя Пракоф'евіча — капітана.
72. Семчукова Валянціна Фёдаравіча — сяржанта.
73. Сяргеева Мікалая Егаравіча — яфрэйтара.
74. Сідарэнка Аляксея Леанцьевіча — палкоўніка.
75. Сідарэнка Трыфана Макаравіча — палкоўніка.
76. Сокалава Васілія Фёдаравіча — палкоўніка.
77. Спірыдонава Васілія Кузьміча — маёра.
78. Сцяпанава Міхаіла Іванавіча — капітана юстыцыі.
79. Сырнова Якава Іванавіча — палкоўніка інтэндантскай службы.
80. Скварадніна Мікалая Іванавіча — маёра.
81. Тараканава Васілія Грыгор'евіча — падпалкоўніка.
82. Талока Івана Міхайлавіча — маёра юстыцыі.
83. Тэбіна Дзмітрыя Нікітавіча — старшага лейтэнанта.
84. Федасеева Васілія Дзмітрыевіча — маёра.
85. Хрусталёва Васілія Міхайлавіча — падпалкоўніка.
86. Шаплоўскага Сцяпана Валянцінавіча — капітана.
87. Шакірава Закір'яна Шакіравіча — радавога.
88. Шапавалава Міхаіла Васільевіча — старшага лейтэнанта.
89. Яноўскага Грыгорыя Іванавіча — радавога.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ПАПКОЎ.

14 лютага 1945 года.
г. Мінск.

ПЕРАМОГА НАД ВОРАГАМ БЛІЗКА!

ПРАЦОЎНЫЯ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ АДЗІНАДУШНА ВІТАЮЦЬ РАШЭННІ КРЫМСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

ПРЫСУД ВЫНЕСЕН І БУДЗЕ ВЫКАНАНЫ!

«Мы разгледзелі і вызначылі ваенныя планы трох саюзных дзяржаў у мэтах канчатковага разгрому агульнага ворага»,— гаворыцца ў рашэнні Крымскай канферэнцыі. У гэтых простых і спакойных словах заключаецца страшны прысуд, вынесены фашысцкай Германіі. Караючы меч узняты над галавою дзяржавы-злачынца для апошняга рашучага ўдару і нішто не зможа яго спыніць. Не адбіцца, не адкупіцца, не адмаліцца фашысцкім разбойнікам ад немінучай кары. Кроўю і толькі кроўю заплоцяць яны за нявінную кроў нашых братоў і сясцёр, нашых матак і дзяцей. На меншае мы не згодны.

Рашэнні Крымскай канферэнцыі даюць нам гарантыю ў тым, што ўсе фашысцкія вярхаводы, якія распачалі крывавую бойню, каб заняволіць іншыя народы і зрабіць іх сваімі рабамі, усе верныя слугі фашызма, якія чынілі на нашай зямлі нечуваныя зверствы, будуць злоўлены, асуджаны і пакараны. Немцы, якія разбурылі нашы дамы і школы, нашы фабрыкі і заводы, якія рабавалі, жралі і валаклі дадому наша дабро, якія хвасталі бізунамі па тварах нашых дзяўчат, прымушаючы іх працаваць на сябе, як катаржную жывёлу, — гэтыя немцы будуць працаваць пад нашым кантролем і па нашай камандзе, пакуль не будзе аднаўлена і вернута нам усё тое, што яны разбурылі і разрабавалі.

У немцаў не будзе больш ні «тыграў», ні «фердынандаў», ні «месершмітаў», ні «фоке-вульфаў», ні ваенных караблёў, ні самалётаў-спарадаў, ні гармат, ні нават вінтовак. Не будзе заводаў, на якіх усё гэта магло-б выраблядца. Мы вырвем з рук народа-бандыта нож і падзенем на яго ўціхамірвальную кашулю.

У Германіі не будзе такіх «вучоных», якія стваралі чалавеканенавісніцкія расавыя тэорыі, не будзе такіх школ, у якіх-бы навучалі, што немец—гэта істота вышэйшай расы паноў і мае права тантаць пад нагі любога чалавека іншай нацыянальнасці. У немцаў не будзе казарм, у якіх-бы яны маглі рыхтаваць салдат-аўтаматаў для новай татальнай бойні. У Германіі і ва ўсім свеце будзе выкарчаваны фашызм з усімі яго адгалінаваннямі і выпалены агнём, каб ніколі больш не дало парасткаў гэта паганае зелле.

Нямецкі народ будзе знаходзіцца пад кантролем міралюбівых нацый, пакуль канчаткова не ачысціцца ад скверны фашызма і не давядзе, што ён здольны жыць з іншымі народамі ў міры і згодзе.

Вынікі Крымскай канферэнцыі дадуць магчымасць усім вызваленым народам Еўропы ўздыхнуць свабодна, стварыць дэмакратычныя ўстановы па іх уласнаму выбару і жыць, не баючыся ўдару ў спіну з боку разбойніцкага нямецкага імперыялізма.

На Крымскай канферэнцыі вырашаны рознагалоссі па польскаму пытанню, якое, як ліхаманка, на працягу доўгага часу павышала тэмпературу міжнародных адносін і давала нямецкім фашыстам і іх паслугачам надзею на тое, што саюзнікі з-за гэтага пытання нарэшце пасварацца і дадуць фашысцкай Германіі хоць маленькую адтушыну ў яе бязвыхадным становішчы.

Польскаму народу забяспечана магчымасць стварыць часовы ўрад на шырокай дэмакратычнай аснове. На канферэнцыі прынята таксама канчатковае рашэнне аб усходніх межах Польшчы, якое нас, беларусаў, асабліва цікавіць. Гэтым рашэннем канчаткова выбіта глеба з-пад ног польскіх паноў—імперыялістаў і рэакцыянераў-памешчыкаў, якія ўсё яшчэ спадзяваліся, што ім зноў удасца захапіць беларускія і ўкраінскія землі і вярнуць сабе былыя маёнткі.

Прынятае на канферэнцыі рашэнне аб стварэнні ўсеагульнай міжнароднай арганізацыі міру і бяспекі дае ўсім народам свету, вялікім і малым, упэўненасць у сваім заўтрашнім дні. Гэта арганізацыя будзе такой моцнай і аўтарытэтнай, што яна здолее абуздаць любога агрэсара, які па прыкладу фашысцкай Германіі захацеў-бы калі-небудзь падняволіць сабе іншыя народы і пасягнуць на яго здабыткі.

Вялікія ахвяры прынёс совецкі народ у гэтай вайне. Але сёння ўвесь свет бачыць, што ахвяры гэтыя прынесены намі нездарма. Імення мужнасць і стойкасць совецкага народа, яго рашучасць змагацца з ворагам не на жыццё, а на смерць, геніяльнае кіраўніцтва правадыра народаў вялікага Сталіна пазбавілі чалавецтва ад страшнай небяспекі — заняволення яго фашысцкімі варварамі. Вялікія перамогі Чырвонай Арміі, якая пранесла свае слаўныя баявыя сцягі ад Волгі да Одэра і дабівае сёння фашысцкага звера ў яго ўласнай бярлозе, рашучасць нашых саюзнікаў, якія атакуюць ворага на Рэйне,—усё гэта служыць залогам таго, што час канчатковай перамогі блізка і што рашэнні кіраўнікоў трох саюзных дзяржаў у Крыму будуць здзейснены поўнасцю.

Кандрат КРАПІВА.

ЛЁС ФАШЫЗМА ВЫРАШАН!

У воінскіх часцях і падраздзяленнях Беларуска-Літоўскай Ваеннай Акругі адбыліся мітынгі, прысвечаныя рашэнням Крымскай канферэнцыі кіраўнікоў трох саюзных дзяржаў—Сталіна, Рузвельта і Чэрчыля.

З вялікім уздымам прайшоў мітынг асабовага састава, прысвечаны рашэнням Крымскай канферэнцыі, у падраздзяленні капітана Баяркава. У сваім выступленні курсант Ленін заявіў:

— Совецкі Саюз, ЗША і Вялікабрытанія па-ранейшаму адзіны ў сваім рашэнні поўнасцю разграміць фашысцкую Германію. На Крымскай канферэнцыі кіраўнікі трох саюзных дзяржаў вызначылі не толькі напрамкі сакрушальных удараў па фашысцкай Германіі, але і тэрміны іх ажыццяўлення.

— Блізка той дзень,—гаворыць курсант Салаўёў,—калі над Берлінам будзе ўзнят сцяг перамогі. Поўны разгром фашысцкай Германіі вырашан! Рашэнні Крымскай канферэнцыі гарантуюць поўнае знішчэнне фашызма. Я заклікаю вас, таварышы артылерысты, хутчэй і дасканала падрыхтаваць сябе да рашаючых баёў. У гэтых рашаючых баях мы павінны сказаць сваё слова—слова совецкіх артылерыстаў.

Вельмі ажыўлена прайшла гутарка ў падраздзяленні малодшага лейтэнанта Каламіец. Агульны настрой і думкі выказаў былы беларускі партызан Чумурняк.

— Настаў час расплаты з гітлерызмам,—гаварыў ён. —Фашысцкая Германія, якая намервалася задушыць і знішчыць свабодалюбівыя народы, цяпер сама ў цісках смерці. На Крымскай канферэнцыі не толькі падпісан смяротны прыгавор гітлерызму, але і вызначаны тэрміны здзейснення гэтага смяротнага прыгавора.

Я доўгі час змагаўся ў партызанскіх атрадах Беларусі і бачыў, што зрабілі гітлераўцы на беларускай зямлі, бачыў як яны распраўляліся з беларускім народам. За гэтыя зладзействы фашыстаў трэба помсціць бязлітасна, помсціць да канца.

У часе гутаркі аб матэрыялах канферэнцыі ў падраздзяленні Н-скай часці выступіў старшына Ананчанка:

— Мы добра ведаем гітлераўцаў,—заявіў ён. —У іх няма нічога чалавечага. Гэта крывяжэрныя звяры. Іх трэба знішчаць, і чым хутчэй, тым лепш.

Рашэнні Крымскай канферэнцыі нас бязмежна абрадавалі. Нарэшце вызначаны тэрміны канчатковага разгрому фашызма. Ад імені сваіх таварышоў я заяўляю: мы зробім усё, што патрабуецца для нашай хуткай перамогі.

Такія-ж ажыўленыя мітынгі і гутаркі адбыліся і ў радзе іншых часцей і падраздзяленняў Беларуска-Літоўскай Ваеннай Акругі. У сваіх выступленнях байцы і афіцэры горача адабраюць рашэнні Крымскай канферэнцыі, выказваюць сваю гатоўнасць зрабіць усё, што ад іх патрабуе Радзіма, для канчатковага разгрому ненавіснага фашызма.

ВЯЛІКІ ВЫТВОРЧЫ ЎЗДЫМ

Рашэнні Крымскай канферэнцыі выклікалі вялікі вытворчы ўздым на прадпрыемствах Мінска. Усюды адбываюцца мітынгі, на якіх працоўныя бяруць новыя павышаныя абавязацельствы.

— Фашысцкая Германія асуджана. Кіраўнікі трох саюзных дзяржаў заявілі аб сваёй дагаворанасці сумеснымі сіламі канчаткова разграміць гітлерызм. Гераічнай працай у тылу, актыўнай дапамогай слаўнай Чырвонай Арміі наблізім час нашай перамогі над ворагам,—аднадушна заяўляюць рабочыя і служачыя сталіцы.

Мітынгі адбыліся на заводах імені Варашылава і імені Молатава, дрожджавым заводзе «Чырвоная зара», лікёра-водачным заводзе і другіх. На мітынгу брыгадзір стаханаўскай брыгады завода «Чырвоная зара» тав. Якубоўская заявіла:

— Крымская канферэнцыя паказала ўсяму свету непарушнасць англа-совецка-амерыканскай дружбы, адзінае імкненне саюзных дзяржаў хутчэй завяршыць разгром праклятай Германіі. Гэтае рашэнне натхняе нас на яшчэ лепшую працу, на дасягненне новых вытворчых поспехаў.

— Наша доблесная Чырвоная Армія з кожным днём усё бліжэй падыходзіць да Берліна,—сказала ў сваім выступленні брыгадзір комсамольска-маладзёжнай брыгады фабрыкі «Комунарка» тав. Іваноўская. —Хутка яна выканае сваю апошнюю заключную місію — канчаткова разгроміць фашысцкую Германію і ўздыме сцяг перамогі над Берлінам.

У адказ на выдатныя поспехі Чырвонай Арміі і на рашэнні Крымскай канферэнцыі калектыў фабрыкі «Комунарка» абавязаўся датэрмінова закончыць аднаўленне свайго прадпрыемства. Яшчэ шырэй разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва за большы выпуск прадукцыі для краіны і фронта—рашылі ўсе калектывы фабрык і заводаў сталіцы.

Фашысцкая погань будзе знішчана

БАРАНАВІЧЫ. (Па тэлефону). Радасна і адзінадушна сустрэлі працоўныя горада Баранавічы рашэнні Крымскай канферэнцыі трох саюзных дзяржаў—СССР, Злучаных Штатаў Амерыкі і Вялікабрытаніі.

Ля рэпрадуктараў на вуліцы сабраліся гаражане і ўважліва слухалі дыктара, які чытаў гэтыя гістарычныя рашэнні. І кожны з слухачоў выражаў сваю думку адабрэння. А, прышоўшы дадому, дзяліўся гэтай радаснай весткай з сям'ёю, знаёмымі аб тым, што блізка дзень канчатковага разгрому Германіі. На многіх прадпрыемствах і ва ўстановах адбыліся мітынгі, прысвечаныя рашэнням Крымскай канферэнцыі.

Многалюдны мітынг адбыўся на рамонтным заводзе. На мітынг пасля работы сабраліся ўсе будаўнікі і рамонтнікі. Чытаў камюніке сакратар партарганізацыі тав. Туранкоў. Удзельнікі мітынга з радасцю адабрэння ўслухоўваліся ў кожнае слова а калі скончылі чытку, адзін за адным пачалі выступаць рабочыя, брыгадзіры, служачыя. Яны віталі гістарычныя рашэнні Крымскай канферэнцыі, бралі на сябе канкрэтныя абавязацельствы, накіраваныя на датэрміновае выкананне плана рамонту матораў. Думкі і пачуцці ўсяго калектыва выказаў у сваім выступленні малады рабочы тав. Скачко:

— Настаў час канчатковай расплаты з праклятай Германіяй. Полымя вайны цяпер бушуе на нямецкай зямлі. Блізка час, калі саюзныя арміі нанясуць апошні смяротны ўдар у сэрца заклятага ворага і будзе назаўсёды знішчана фашысцкая погань, і на зямлі ўтворыцца доўгі і трывалы мір. У імя гэтай блізкай перамогі мы будзем яшчэ лепш працаваць, дапамагаць нашай гераічнай Чырвонай Арміі найхутчэй дабіць звяругу ў яго логаве.

Рабочыя - рамонтнікі абавязаліся раней тэрміну—да дня слаўнай гадавіны Чырвонай Арміі — закончыць рамонт сямі матораў, а будаўнікі—датэрмінова скончыць адбудову завода.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 14 ЛЮТАГА

На працягу 14 лютага на поўначы і паўночным захадзе ад горада БЫДГОШЧ (БРОМБЕРГ) нашы войскі, у выніку наступальных баёў, занялі больш 50 населеных пунктаў і сярод іх БРЭМІН, ЗДРОС ОСТРОВА, ДЭМБОВЕЦ, КОЙ-ЗУМІН, ЕЛЕНЦ, ДЫХНАУ, МОСНІЦ, ГЛЮМЕНФЕЛЬД, ВЕДЭЛЬСХОФ. У баях за 13 лютага у гэтым раёне ўзята ў палон больш 500 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта, зламаўшы супраціўленне акружанай групіроўкі праціўніка, 14 лютага штурмам авалодалі горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ — важным вузлам камунікацый і моцным апорным пунктам абароны немцаў ва ўсходняй частцы ПАМЕРАНІІ. Паводле папярэдніх даных, у баях пры ліквідацыі акружанай групіроўкі праціўніка і авалоданні горадам ШНАЙДЭМЮЛЬ войскі фронта УЗЯЛІ У ПАЛОН больш 5.000 нямецкіх салдат і афіцэраў і ЗАХАПІЛІ наступныя трафеі: самалётаў—203, гармат—50, мінамётаў—34, кулямётаў—217, вінтовак і аўтаматаў—каля 5.000, аўтамашын—286, трактараў і цягачоў—102, павозак з ваеннымі грузамі 109, паравозаў—97, вагонаў—1.508, складаў з ваеннай маёмасцю—51. Праціўнік страціў толькі забітымі больш 7.000 салдат і афіцэраў.

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта, працягваючы наступленне, з баямі авалодалі гарадамі нямецкай Сілезіі НЕЙШТАДТ-ГЭЛЬ, НЕЙЗАЛЬЦ, ФРЭЙШТАДТ, ШПРОТАУ, ГОЛЬДБЕРГ, ЛУЕР і ШТРЫГАУ — буйнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў, а таксама з баямі занялі больш 200 другіх населеных пунктаў. За 13 лютага у гэтым раёне войскі фронта захапілі ў палон звыш 2.100 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Паводле дадатковых даных, у баях за 13 лютага, пры ліквідацыі акружанай групіроўкі праціўніка ў раёне БУДАПЕШТА, войскі 2-га і 3-га УКРАІНСКІХ фронтаў УЗЯЛІ У ПАЛОН 12.700 салдат і афіцэраў праціўніка, з іх большая частка раненых. У ліку палонных камандзір 1 венгерскага армейскага корпуса генерал-палкоўнік ХІНДЗІ, камандзір 12 венгерскай пяхотнай дывізіі генерал-маёр БАУМАН, камендант БУДАПЕШТА генерал-маёр ТЫЛЕНЕШ ЭРНО, камандуючы артылерыяй 9 нямецкага армейскага корпуса СС палкоўнік ЛЕДНІНГ. Сярод забітых салдат і афіцэраў праціўніка знойдзены трупы камандзіра 8 нямецкай кавалерыйскай дывізіі СС генерал-маёра РУМОР, камандзіра 22 нямецкай кавалерыйскай дывізіі СС генерал-маёра ЦЭІХЕНТЭР. Нязначным рэштам з саставу акружанай групіроўкі праціўніка ўдалося прарвацца ў лясы на паўночным захадзе ад Будапешта, дзе яны зараз блакіраваны і паспяхова знішчаюцца нашымі войскамі.

На другіх участках фронта — пошукі разведчыкаў і баі мясцовага значэння.

За 13 лютага на ўсіх франтах падбіта і знішчана 116 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 9 самалётаў праціўніка.

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 15 ЛЮТАГА

На працягу 15 лютага ва УСХОДНЯЙ ПРУСІІ на поўдні ад КЕНІГСБЕРГА нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі населенымі пунктамі РОЗІТЭН, КУМКАЙМ, ГРОС КЛАУЗІТЭН, ЛІБЕНТАЛЬ, ЛІХТЭНАУ, ЛОТФЕЛЬД, ЗОНВАЛЬДЭ, ХАЙНРЫКАУ.

Войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронта, прадаўжаючы наступленне, 15 лютага з боем авалодалі гарадамі ХОЙНІЦЭ (КОНІТЦ) і ТУХОЛЯ (ТУХЕЛЬ) — буйнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў у заходняй частцы ПОЛЬШЧЫ.

У ПАЗНАНІ прадаўжаліся баі па знішчэнню акружанага гарнізона немцаў. Да сыходу 15 лютага нашы войскі ачысцілі ад праціўніка вялікую частку горада, якая знаходзіцца на заходнім беразе ракі ВАРТА. Гарнізон немцаў да гэтага-ж часу прадаўжаў утрымліваць у сваіх руках раён ЦЫТАДЭЛІ на заходнім беразе ВАРТЫ і чатыры прыгарады, што знаходзяцца на ўсходнім беразе ракі.

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта, развіваючы наступленне, 15 лютага авалодалі на тэрыторыі нямецкай Сілезіі горадам ГРУНБЕРГ і ў правінцыі БРАНДЭНБУРГ гарадамі ЗОМЕРФЕЛЬД і ЗОРАУ — важнымі вузламі камунікацый і магутнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў, а таксама з баямі занялі больш 150 другіх населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты ЗІХЗАЛЬДАУ, ШВАЙНІТЦ, НАУМБУРГ, ГАСЕН, БЕНАУ, ВЕЛЕРСДОРФ, ТЫЛЬБЕДОРФ.

За 14 лютага ў гэтым раёне войскі фронта ўзялі ў палон больш 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў і захапілі на аэрадромах 120 самалётаў праціўніка.

На паўночным захадзе ад БУДАПЕШТА нашы войскі завяршылі знішчэнне блакіраваных у лясах раздробленых груп праціўніка, якія прарваліся з заходняй часткі БУДАПЕШТА. За 14 лютага ў гэтым раёне нашы войскі ўзялі ў палон 6.650 салдат і афіцэраў праціўніка. У ліку палонных камандуючы штурмавой артылерыяй Будапешцкай групіроўкі генерал-лейтэнант БЕЛЬНІЦЭР, генерал-лейтэнант ІМРЭ КАЛАНДРЫ і генерал-маёр ЛЕМ БЕРКОВІЧ.

На другіх участках фронта — пошукі разведчыкаў і баі мясцовага значэння.

За 14 лютага на ўсіх франтах падбіта і знішчана 90 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 25 самалётаў праціўніка.

* * *

Ва Ўсходняй Прусіі, на поўдні ад горада Кенігсберг, нашы войскі ў выніку ўпорных баёў выбілі немцаў з вельмі ўмацаванага апорнага пункта Розітэн. У гэтым раёне захоплены вялікія трафеі, у ліку якіх 49 паравозаў і 283 чыгуначныя вагоны з рознымі грузамі. На другім участку совецкія часці, пераадолеўшы паласу жалезабетонных умацаванняў немцаў, прасунуліся ўперад на 10 кіламетраў і занялі сяленне Хайнрыкау. Гэты населены пункт знаходзіцца ў 6 кіламетрах на поўначы ад горада Вормдыт, на чыгунцы Вормдыт—Цынтэн. За дзень баёў знішчана 2 тысячы нямецкіх салдат і афіцэраў, 23 танкі і самаходныя гарматы. Узята ў палон 500 салдат і афіцэраў праціўніка.

* * *

Войскі 2-га Беларускага фронта, развіваючы наступленне, учора выйшлі на подступы да горада Хойніцэ (Коніти). Немцы пабудавалі вакол горада ўмацаванні палявога тыпу, узмоцненыя дотамі, а таксама адрылі глыбокія супроцьтанкавыя равы. Праціўнік сцягнуў у гэты раён многа артылерыі і буйныя сілы танкаў і пяхоты. Толькі за апошнія дні гарнізон горада папоўніўся пяхотнай дывізіяй і баявымі групамі, сфарміраванымі з курсантаў ваенных вучылішч. Нашы войскі пераадолелі нямецкія ўмацаванні і ўварваліся ў Хойніцэ з поўдня. Паследваўшымі затым ударамі з [illegible] гарнізон [illegible] у беспарадку адступіў. Совецкія часці, якія авалодалі горадам Хойніцэ, захапілі многа ўзбраення і складаў з ваеннымі матэрыяламі. Толькі на подступах да горада немцы страцілі забітымі да 1.500 салдат і афіцэраў. Спалена 14 варожых танкаў і самаходных гармат. Горад Хойніцэ з'яўляўся важным вузлам камунікацый [illegible] Польшчы. [illegible] сыходзяцца шэсць чыгунак і восем шасейных дарог.

* * *

Войскі 1-га Украінскага фронта прадаўжалі развіваць паспяховае наступленне. Праціўнік ліхаманкава перакідвае ў раён баёў свежыя часці. Аднак усе спробы немцаў затрымаць нашы войскі церпяць няўдачу. Совецкія часці перамалваюць варожыя рэзервы і настойліва прасоўваюцца ўперад. Нашы рухомыя злучэнні і пяхота, якія наступаюць уздоўж заходняга берага ракі Одэр, пераадолелі лясістую мясцовасць і атакавалі нямецкі гарнізон горада Грунберг. Магутнымі ўдарамі з паўднёвага ўсхода і ўсхода совецкія часці зламалі супраціўленне праціўніка і авалодалі горадам. Другія нашы часці зрабілі імклівы брасок на паўночны захад, фарсіраваўшы на сваім шляху раку Бобер, рад рэчак, якія разліліся, і, пераадолеўшы некалькі прамежкавых абарончых рубяжоў, совецкія танкі і пяхота прасунуліся ўперад на 40 кіламетраў. З баямі заняты горад і вузел чыгунак Зомерфельд. Зомерфельд знаходзіцца ў 18—20 кіламетрах ад буйных прамысловых цэнтраў Германіі — гарадоў Губен і Форст. Пасля ўпорных баёў совецкія часці авалодалі горадам Зорау. Паводле няпоўных даных, на працягу дня знішчана 35 нямецкіх танкаў і 18 бронетранспарцёраў.

За апошнія пяць дзён нашы войскі захапілі на аэрадромах 765 нямецкіх самалётаў.

* * *

Палонны ефрэйтар 504 зянітнай брыгады Макс Молік расказаў: «Нямецкае камандаванне аддавала вялікую ўвагу абароне крэпасці Штэйнау, якая прыкрывала заходні бераг ракі Одэр. [illegible] Штэйнау павінны былі утрымаць [illegible] сярод іх пачалася паніка. Лёс гарнізона быў вырашан».

Палонны обер-фельдфебель 1 роты баявой групы «Гейдрых» Людвіг Біндэр паведаміў: «У горад Штэйнау мы прыбылі 27 студзеня разам з танкавым палком. Калі рускія войскі акружылі горад, наша група, падтрыманая танкамі, атрымала загад прарваць знутры кальцо акружэння. Рускія адкрылі ўраганны агонь і адразу падбілі некалькі танкаў. Прарвацца нам не ўдалося. Мы былі адкінуты ў горад, дзе неўзабаве здаліся ў палон».

Палонны унтэр-афіцэр 7 роты 9 асобнага танкавага батальёна Бернгардт Кейн заявіў: «Нас вельмі спешна адправілі ў раён Штэйнау і з ходу кінулі ў бой. Батальён меў да 40 танкаў. З іх 25 былі спалены і падбіты за першыя два дні баёў. Усе астатнія танкі ў спраўным стане трапілі ў рукі рускіх».

Мітынг рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў мінскай галантарэйнай фабрыкі імені Куйбышэва, прысвечаны рашэнням Крымскай канферэнцыі. Тэкст камюніке чытае сакратар партарганізацыі фабрыкі тав. Д. І. Драгун.

фото Л. МАЗЕЛЕВА.

КАЛІ НА ФАБРЫЦЫ ПАНУЕ БЕСТУРБОТНАСЦЬ...

Да вайны прадукцыя бабруйскай фабрыкі імені Халтурына радавала спажыўца сваёй рознастайнасцю, выдатнай апрацоўкай, трываласцю. З канвеера фабрыкі штодзённа выпускалася 500 поўмяккіх крэслаў, 80 шафаў, 80 пісьмовых сталоў, 100 дзіцячых столікаў, а таксама выраблялiся высокаякасныя дываны, камоды, тэатральныя крэслы і інш.

Пасля выгнання нямецкіх захопнікаў фабрыка засталася мала пашкоджанай і яе можна пусціць на поўную магутнасць. Можна было спадзявацца, што кіраўнікі яе—дырэктар тав. Кацнельсон, галоўны інжынер тав. Ткачэнка і парторг, ён-жа і загадчык вытворчасці тав. Крэмер шырока разгорнуць выраб мэблі, у якой адчуваецца зараз вялікая патрэба. Аднак гэтага не здарылася. Фабрыка працуе выключна нізкімі тэмпамі, не скарыстоўвае сваіх магчымасцей. У мінулым годзе яна недадала прадукцыі на 48 тысяч рублёў. Зараз тут становішча яшчэ пагоршылася.

Кіраўнікі-ж фабрыкі знаходзяць розныя аб'ектыўныя прычыны для апраўдання сваёй бяздзейнасці; то ў іх няма паліва, то нехапае рабочай сілы, то перашкаджаюць у працы рознастайныя вытворчыя непаладкі. На самай справе—гэта нічым не абгрунтаваная спасылка на аб'ектыўшчыну, якая гаворыць аб безыніцыятыўнасці і бестурботнасці кіраўнікоў прадпрыемства.

Вядома, цяжкасці ў рабоце зараз сустракаюцца ўсюды, але іх пры жаданні можна пераадолець. Уся справа ў тым, што кіраўнікі фабрыкі імені Халтурына сталі на няправільны і шкодны шлях, шлях самасупакоенасці на дасягнутым. Так, напрыклад, тут асвоілі выпуск толькі прасцейшых крэслаў і сталоў і на гэтым спыніліся, прычым якасць выпускаемай прадукцыі занадта нізкая. А дырэкцыя і не думае нічога прадпрымаць, каб павялічыць асартымент сваіх вырабаў, павысіць іх якасць.

— Наша прадукцыя і так нарасхват ідзе,—самазадаволена заяўляюць кіраўнікі прадпрыемства.

Дырэктар, галоўны інжынер і парторг у адзін голас усклікаюць:

—Эх, каб у нас былі нарыхтаваныя дровы, вось тады-б...

Далей гэтых слоў кіраўнікі не пайшлі. Прадпрыемства зараз засталося без паліва, з дня на дзень яно можа спыніць работу. Але гэта, як відаць, мала турбуе яго кіраўнікоў, бо інакш яны-б знайшлі выхад. На фабрыцы ёсць аўтамашына і 7 коней. Недалёка за горадам ёсць нарыхтаваныя дровы. Варта толькі арганізаваць справу, і на прадпрыемстве паявіцца паліва. Невядома, чаго-ж чакаюць на фабрыцы?

Тым часам на прадпрыемстве зрываецца выкананне плана. Пачынаючы з першых дзён лютага, тут кожныя суткі прастойвае звыш 10 дрэваапрацоўчых станкоў. Ужо каля 20 сутак, замест 10 пры норме, сушацца ў камеры піламатэрыялы, якія прызначаны для выпрацоўкі крэслаў і сталоў. Падаграваць камеры няма чым, і невядома колькі часу яшчэ будуць ляжаць там гэтыя матэрыялы. У выніку безадказнасці кіраўніцтва план гэтага месяца яшчэ не выканан ні на адзін процант.

Многа гавораць на фабрыцы і аб адсутнасці кваліфікаваных кадраў. А між тым у цэхах фабрыкі ёсць добрыя майстры, вопытныя рабочыя, стаханаўцы. Яны выдатна выконваюць усе складаныя працэсы, перавыконваюць нормы выпрацоўкі. Але вопыт перадавікоў не папулярызуецца, не робіцца здабыткам мас. Не арганізавана тут і навучанне новых рабочых розным спецыяльнасцям.

Рад спецыялістаў мэблевай фабрыкі працуе ў другіх арганізацыях і установах горада. Параправодчык тав. Сіліцкі, выдатныя сталяры Рыбкін і Крамер працуюць зараз у другіх арганізацыях. Звыш 20 спецыялістаў-мэблеўшчыкаў працуюць у другіх арганізацыях не па спецыяльнасці. Ні дырэкцыя фабрыкі, ні гарком партыі, ні горсовет не падумалі аб тым, каб вярнуць людзей на фабрыку.

Сярод калектыва рабочых па-сапраўднаму не арганізавана палітычна-масавая работа, не разгорнута сацыялістычнае спаборніцтва.

Трэба адзначыць, што трывожнае становішча на фабрыцы імені Халтурына не зацікавіла работнікаў Бабруйскага гаркома партыі і горвыканкома. Кіраўнікі гэтых арганізацый пакуль што нічога не прадпрынялі для наладжання беспераболнай работы фабрыкі, для ўсямернага пашырэння выпуску прадукцыі, неабходнай для насельніцтва.

К. КАНСТАНЦІНАЎ.
(Кар. «Звязды»).

Растуць рады кваліфікаваных рабочых

Старых кадравых рабочых на мінскай абутковай фабрыцы імені Тэльмана налічваецца ўсяго 20 чалавек. Усе яны—начальнікі цэхаў, майстры, лепшыя стаханаўцы — пачалі навучаць некваліфікаваных рабочых. Намеснік начальніка загатовачнага цэха тав. Батвінік навучыў сваёй прафесіі 9 чалавек, майстар Араб'ёў падрыхтаваў 5 рабочых, стаханавец партызан Смірноў—трох. У выніку за 4 месяцы было навучана 94 чалавекі, з якіх многія працуюць ужо па 6—7 разрадах.

(БЕЛТА).

ПАДСОБНЫЯ ГАСПАДАРКІ ГАНДЛЁВЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Пры гандлёвых арганізацыях сістэмы Наркамгандля БССР, харчгандлях і трэстах сталовых і рэстаранаў створаны 34 падсобныя гаспадаркі. Для 28 гаспадарак ужо адведзена зямля.

Падсобныя гаспадаркі дадуць дадатковую колькасць харчовых прадуктаў для забеспячэння насельніцтва. Вясной гэтага года яны засеюць 1.500 гектараў зямлі, у тым ліку 260 гектараў гародніны і 320 гектараў бульбы. Для атрымання ранняй гародніны будзе закладзена 10.000 парніковых рам, з якіх 2.000 зашклёны, а для астатніх будуць скарыстаны саломенныя маты.

Вялікая ўвага звяртаецца на развіццё жывёлагадоўлі. У падсобных гаспадарках ужо ёсць 75 кароў, 112 свіней, 74 кані. Зараз перадаецца яшчэ 108 коней. У гэтым годзе ў многіх гаспадарках мяркуецца стварыць птушкагадоўчыя фермы і пчоласекі.

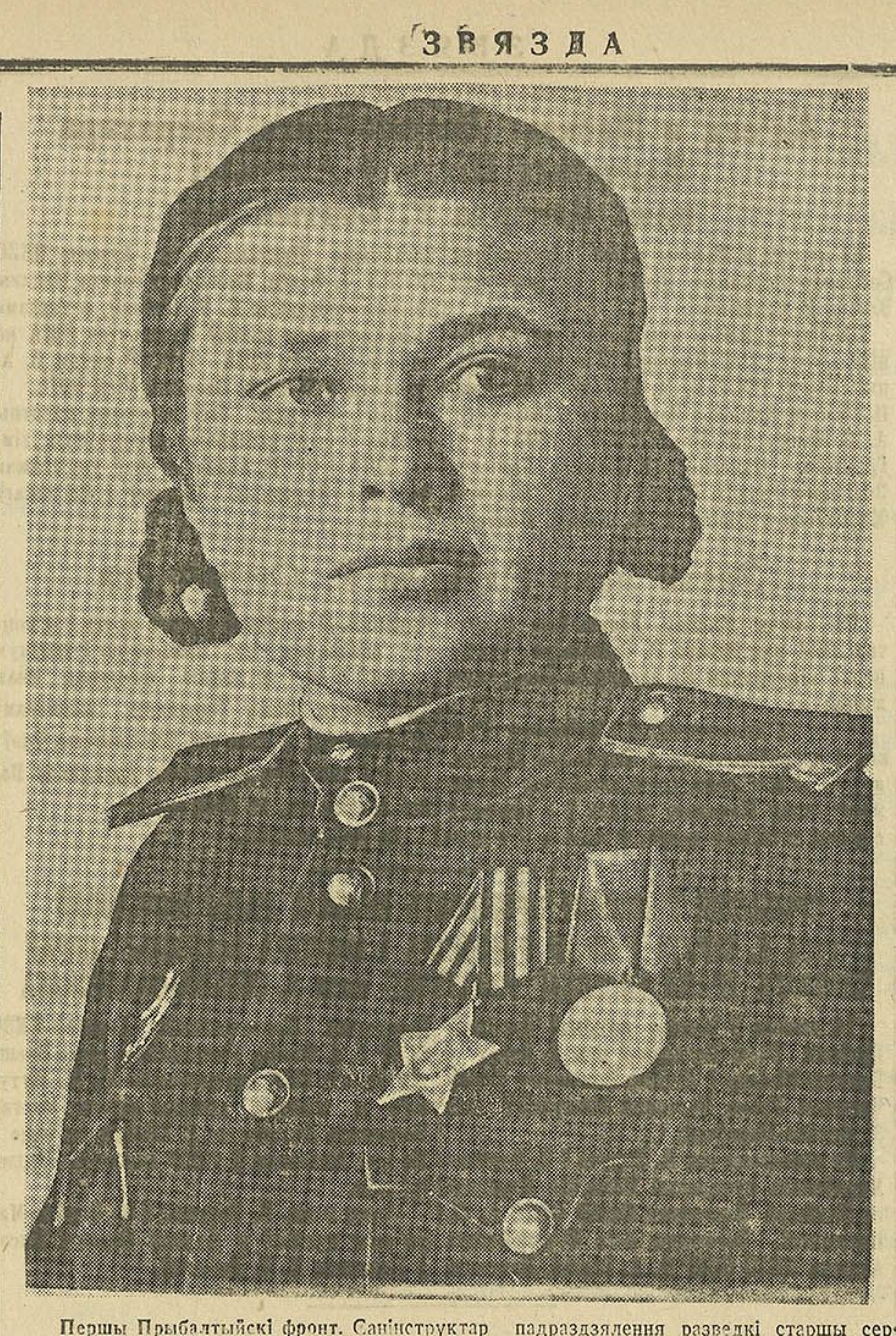

Першы Прыбалтыйскі фронт. Санінструктар падраздзялення разведкі старшы сяржант комсамолка Ніна Іванаўна Грыгор'ева.

Да ўходу добраахвотнікам на фронт яна працавала ў калгасе «Перамога», Суражскага раёна, Віцебскай вобласці.

Фото В. Вдовенка.
(Фотахроніка ТАСС).

ПЕРАДАВЫ УРАЧЭБНЫ УЧАСТАК

ЖУРАВІЧЫ, 12 лютага. (БЕЛТА). Жудасную спадчыну пакінулі ў Журавіцкім раёне нямецка-фашысцкія захопнікі. Яны прывезлі сюды эшалон тыфозных хворых і размясцілі іх па вёсках. Калі Чырвоная Армія выгнала нямецкіх акупантаў, ва ўсіх вёсках раёна панаваў тыф.

Вярнуўшыся з партызанскага атрада, горача ўзяўся за работу ўрач Аляксандр Мітрафанавіч Багданоўскі. Гітлераўцы знішчылі ў раёне ўсе медыцынскія ўстановы. Таму першачарговай задачай з'явілася арганізацыя больніцы. Падабраўшы ў пасёлку Доўск адпаведны будынак, тав. Багданоўскі з невялікай групай медыцынскіх работнікаў абсталяваў яго. На сёмыя суткі пасля вызвалення ад нямецкіх акупантаў у больніцу было прынята 35 хворых.

Напружаныя дні, поўныя цяжкай працы, пачаліся для ўрача Багданоўскага. Раніцой—больнічны абход, удзень—амбулаторны прыём, увечары—выезд у адну з вёсак. Клапатліва даглядаў хворых маленькі калектыў медыцынскіх работнікаў. Смяротных выпадкаў амаль не было. Дзесяткі гутарак на тэму «Як змагацца з эпідэмічнымі захворваннямі» правялі ў вёсках урач Багданоўскі, фельчар Шэмяка, медыцынская сястра Маркоціна. Паступова патухалі ачагі эпідэмічных захворванняў. Да жніўня 1944 года захворванні тыфам па ўчастку спыніліся зусім. Сотні чалавечых жыццяў былі выратаваны.

Не пазнаць зараз Доўскую больніцу. Тут створаны хірургічнае, тэрапеўтычнае, інфекцыйнае, дзіцячае і радзільнае аддзяленні. Рэгулярна праводзіцца амбулаторны прыём. Адкрыўся зубаўрачэбны кабінет. У неабходных выпадках урач або фельчар выязджаюць да хворых у вёску. Частым і жаданым госцем з'яўляецца тав. Багданоўскі ў хатах-чытальнях. Тут ён рэгулярна выступае перад калгаснікамі з лекцыямі і гутаркамі.

АГРАТЭХНІЧНЫ ГУРТОК

МАГІЛЕЎ. (Кар. «Звязды»). Пры Цішаўскай хаце-чытальні, Магілеўскага раёна, арганізаван аграртэхнічны гурток, які наведвае 40 чалавек: старшыні калгасаў, брыгадзіры, звеннявыя, жывёлаводы і калгаснікі-актывісты. Заняткі гуртка адбываюцца 3 разы ў месяц. Заняткамі кіруе вопытны аграном Арцёменкаў.

У РУСКІМ ДРАМАТЫЧНЫМ ТЭАТРЫ БССР

Дзяржаўны рускі драматычны тэатр БССР аднаўлен і прыступіў да актыўнай творчай дзейнасці. Тэатр паказаў магілёўскаму гледачу тры спектаклі «Вясельнае падарожжа»—Дыхавічнага, «Сустрэча ў цемры»—Кнорэ і «Замужняя нявеста»—Грыбаедава, Шахоўскага і Хмельніцкага.

Тэма п'есы «Сустрэча ў цемры»—гераізм савецкіх людзей у Айчыннай вайне. Савецкая настаўніца, якая выпадкова засталася на акупіраванай тэрыторыі, выратоўвае раненых байцоў, хавае іх і дапамагае ім уцячы. Сюжэт п'есы пабудован на гэтай асноўнай падзеі, але ён ускладняецца цэлым радам выцякаючых з яго акалічнасцей—каханне настаўніцы да сяржанта, сувязь з партызанамі, праследванні з боку немцаў, здрадніцтва і г. д. Сама тэма і развіццё яе—цікавыя і захапляючыя. Аднак, у п'есе ёсць вялікія недахопы драматургічнага характару. Занадта ўжо слабая сувязь карцін у п'есе. І таму некаторыя карціны наогул могуць быць выкінуты і п'еса амаль нічога ад гэтага не страціць.

Удзельнікі спектакля на чале з пастаноўшчыкам С. Владычанскім улічылі слабыя бакі п'есы і па магчымасці пераадолелі іх. Кожная карціна ў спектаклі выглядае нібы самастойна закончаным эпізодам, наведлай. А ўсе яны звязаны адной ідэяй і тэмай.

У цэнтральнай ролі—настаўніцы Вары—выступае артыстка А. Обуховіч. Вара—гэта адна з тысяч адданых Радзіме савецкіх жанчын, якія ішлі на смерць, але не скарыліся ворагу. Гордая, смелая і разумная—такі вобраз гэтай жанчыны. Артыстка Обуховіч трапнымі і сакавітымі мазкамі ўдала перадае вобраз настаўніцы. Асабліва цікава яна ў сцэне з сяржантам Хрыстафоравым (артыст П. Нікандраў), калі яны, растаючыся, мараць аб сустрэчы ў спакойнай, мірнай абстаноўцы.

Артыст Нікандраў мае вялікі акторскі вопыт і добрыя здольнасці. Выступленне яго ў ролі сяржанта Хрыстафорава аб гэтым яскрава сведчыць. Нікандраў па-майстэрску стварыў вобраз прывабнага савецкага чалавека-байца, які аднолькава моцна ненавідзіць ворага і любіць Радзіму, жорсткі і бязлітасны да ворага і чулліва-пяшчотны да любімага чалавека.

Патрэбна таксама адзначыць паспяховае выступленне ў гэтым спектаклі артыстаў Орынянскага, Вяткіна, Артамкіна, Вішкарова, Калганава і другіх.

Спектакль «Замужняя нявеста» пастаўлен тэатрам спецыяльна да грыбаедаўскіх дзён. Гэтая п'еса напісана Грыбаедавым у суаўтарстве з вядомымі ў яго час вадэвілістамі Шахоўскім і Хмельніцкім. Але яна можа разглядацца, як твор, у асноўным напісаны Грыбаедавым, таму што 2 акты з трох напісаны яго рукою. П'еса «Замужняя нявеста» прадстаўляе вядомую цікавасць для тэатра, і перш за ўсё тым, што гэта арыгінальны рускі вадэвіль, напісаны добрым вершам. Гэтым і тлумачыцца выбар тэатра.

Спектакль паставіў рэжысёр тэатра Орынянскі. Калектыў тэатра і рэжысёр надзвычай добрасумленна аднесліся да працы і стварылі цікавы спектакль.

Змест п'есы зводзіцца да наступнага: цётачкі і дзядзенькі адной дружнай сям'і мараць намер ажаніць свайго пляменніка на добра выхаванай і падыходзячай да іх дому дзяўчыне, але пляменнік і без іх дапамогі ўжо зрабіў выбар і нават ажаніўся. Але як зараз пазбегнуць прадстаячага канфлікта? Пляменнік Любім і яго жонка Наташа з дапамогай сваячкі Вельдзюзевай паладжваюць загавор. Наташа, нібы выпадкова, пападае ў гэтую сям'ю і, будучы разумнай, спрытнай і хітрай, заваёўвае сімпатыі ва ўсіх дзядзенек і цёценек Любіма. І вось усе яны толькі і мараць аб тым, каб Любім жаніўся толькі на Наташы. Затым усё высвятляецца, і п'еса, як і трэба было чакаць, заканчваецца шчасліва.

Рэжысёр імкнуўся стварыць мяккі, лірычны вадэвіль і гэта яму ўдалося. Афармленне спектакля, якое выканана мастаком М. Вінаградавым, музыка, напісаная кампазітарам Салаўёвым-Седым, і танцы, пастаўленыя І. Курылавым,—садзейнічаюць агульнаму рэжысёрскаму замыслу. Але неабходна адзначыць, што выканаўца ролі Наташы артыстка Т. Васільева яшчэ недастаткова востра і захапляюча праводзіць здзяйсненне сваёй задачы—заваяванне сімпатыі сваякоў Любіма. А ўся цікавасць п'есы і заключаецца ў тым, як Наташа «апрацуе» дзядзенек і цёценек. Тут і рэжысёр, і актрыса зрабілі яшчэ не ўсё. Можна параіць таксама акторам больш працаваць над вершам п'есы, паколькі ў асобных выпадках акторы проста дэкламіруюць, стараючыся данесці сам верш, а не клапоцячца аб слове, на якім ляжыць нагрузка дзеяння.

Разгледжаныя спектаклі з'яўляюцца першымі ў рускім драматычным тэатры пасля трохгадовага перапынку.

Зараз тэатр закончыў і хутка пакажа яшчэ адзін спектакль—«12-я ноч» В. Шэкспіра. Гэты спектакль цікавы сваімі акторскімі дасягненнямі. Падыходзяць да канца работы па спектаклю «Тры сястры» А. Чэхава, які ставіць рэжысёр Л. Навіцкая—асістэнт К. С. Станіслаўскага. Тэатр таксама адновіць спектакль «Крэмлёўскія куранты»—Н. Пагодзіна. У ролі Леніна выступіць народны артыст БССР Д. А. Орлоў.

Вялікай падзеяй не толькі для рускага тэатра, але і для ўсяго тэатральнага мастацтва Беларусі з'явіцца намечаная тэатрам пастаноўка трагедыі В. Шэкспіра «Отэла». У ролі Отэла выступіць артыст А. Кістоў. Гэтага артыста добра ведае Масква па рабоце ў былым Рэалістычным тэатры, а затым у тэатры імені Моссовета, дзе ён паспяхова выступаў у ролях Отэла, а таксама кавалера—у «Гаспадыні гасцініцы» Гальдоні.

Дзяржаўны рускі драматычны тэатр БССР да вайны быў у ліку лепшых драматычных тэатраў рэспублікі. Аднаўляючы сваю работу, тэатр ставіць перад сабой задачу не толькі дасягнуць свайго даваеннага ўзроўню, але і перавысіць яго. Усе магчымасці ў тэатра для гэтага ёсць. Тэатр у асноўным захаваў свой вядучы акторскі і рэжысёрскі састаў (Орлоў, Обуховіч, Владычанскі, Орынянскі, Чэмберг і другія), а таксама прыцягнуў новых актораў, такіх, як Кістоў, Нікандраў і другія. Гэты калектыў, бясспрэчна, у бліжэйшы час можа дасягнуць вялікіх творчых вынікаў.

Вл. НЕФЁД.

Незвычайныя начлежнікі

На зямлю, пакрытую белай коўдрай нядаўна выпаўшага снегу, апускаўся падвячорак. У паветры лятаў пушыстыя сняжынкі і павольна падалі на аголеныя дрэвы, дахі будынкаў, што доўгімі радамі выцягнуліся абапал бальшака. На вуліцы было ціха, здавалася, што вёска апусцела, вымерла.

Па бальшаку шпарка імчаліся сані. У драбінцы сядзелі двое мужчын. Адзін з іх моцна нацягваў лейцы, каб прыпыніць шпаркую хаду добрага, пакрытага пенай, гнедага жарабца. Сані крута павярнулі з дарогі і спыніліся пад акном невялікай, але яшчэ новай хаты.

— Пан гаспадар, прымайце гасцей!—голасна крыкнуў той, што трымаў лейцы, жвава саскочыўшы з саней. Ён быў высокі, плячысты і стройны, апрануты ў скуранное паліто. Злез з саней і другі—сярэдняга росту, хударлявы, прыкметна згорблены, хоць на выгляд яму было не больш дваццаці двух год. Ён крыху накульгваў на правую нагу.

На крык прыезджага рыпнулі дзверы і з-за іх выйшаў мужчына, але такі маленькі, што спадарожнікі спачатку прынялі яго за хлопчыка, пытаючы:

— Дзе гаспадар?

— Я буду ім,—прыкметна хвалюючыся, адказаў той.

— Як прозвішча?

— Ільля Язопкін. Што вам патрэбна?

— Калі ты гаспадар,—настойліва прагаварыў у скураным паліто,—дык распражы каня, засып яму добрую порцыю аўса, а мы пойдзем адпачываць. Зразумела?

— Без дазволу нельга,—засупярэчыў Ільля.—Трэба дазвол ад бургамістра, такі загад ад немцаў.

— Ведаем, ведаем,—усміхаючыся краем губ, перабіў яго ў скураным паліто,—але гэты загад нас не датычыць, я сам бургамістр, ды крыху паважней вашага. Бургамістр горада Дуброўна Прысыпкін. Чуў такога?

А гэта—пан Кісліца, начальнік паліцыі. Зразумела?!

І яны пайшлі ў хату.

— Як, гаспадыня, справы?—прывітаўшыся, звярнуўся Прысыпкін да жанчыны, што сядзела на ложку каля печы.

— Справы—горш атравы,—адазвалася з кута старая Ляксеіха, што прышла да суседкі на пабыўку.—Самі ведаеце, які зараз час, як народ жыве.

— А то як-жа ён жыве, скажаце кепска? Як відаць, бабка, нямецкая ўлада вам не па нутру. Ды і язык за зубамі трымаць не можаце,—неяк прыдушаным голасам прамовіў увесь час маўчаўшы Кісліца.

— У мяне, што ў галаве, то на языку. Чым-жа гэта ваша ўлада можа быць нам па нутру. Хоць, як відаць, вы і начальнікі, але я вас ніколькі не баюся: скажу адкрыта, хіба гэта ўлада? Ні кураня, ні парася на ўвесь калгас на завод не пакінулі, апошні хвост з хлева цягнуць. Людзей у ямы жывымі закапваюць, на асіне ды на бярозе вешаюць. Душагубы няшчасныя, — Ляксеіха злосна плюнула ў бок Кісліцы, адвярнулася і змоўкла.

— Вось дык старая, языкастая... выпаліла,—парушыў хвіліннае маўчанне Прысыпкін, закручваючы папяроску.—Добра, што ў мяне сёння настрой няпрэнны. А то я пагаварыў-бы з табой вось гэтай штучкай,—паказваючы на кабуру пісталета, прадаўжаў ён.—Але нішто. Я з ёй заўтра разбяруся. Пан Кісліца, вазьміце яе на аловак. Як тваё прозвішча?

— Што маё прозвішча. Можаце і без прозвішча адразу браць ды на шыбеніцу. Я свой век, дзякуй богу, адвекавала. А чым сцьці на такое жыццё глядзець—лепей адразу ў пятлю. Не такія людзі гінуць,—адрэзала старая Ляксеіха.

— І сынкі, напэўна, у Чырвонай Арміі служаць або ў партызаны пайшлі?—дапытваўся Прысыпкін.

— Пяць сынкоў у арміі нашай служаць.

— Цётка Ляксеіха, хопіць табе ўжо языком малоць,—папракнула яе гаспадыня Ільюшчыха.—А вы, паны, не звяртайце на яе ўвагі. Вядома, старая, дык і меле, што ёй на язык трапіць. Вы лепш скажыце—ці гэта праўда, што немцы Маскву забралі? Сёння іх самалёты аб гэтым лістоўкі скінулі. Васілёк,—звярнулася яна да сына,—пакажы тую лістоўку, што ля лесу знайшоў.

— Мама, я яе ў грубцы спаліў,—адказаў з печы Васілёк.

— Калі пішуць немцы, значыць правільна,—хітра падміргваючы Прысыпкіну, прамовіў Кісліца.

— А я кажу—хлусня!—зноў загаманіла старая Ляксеіха.—Рукі іх кароткія, каб Маскву забраць. Я, нават, на карты гадала. І карты паказалі, што Масква стаіць, як стаяла. І сынкі мае жывы. Старая закашлялася і змоўкла.

Рыпнулі дзверы і ў хату ўвайшоў гаспадар. Ён паведаміў, што каня паставіў у хлеў і паклаў яму сена.

— Аўса няма,—дадаў ён.—Авёс забралі.

— Трэба, таварыш Язопкін, абавязкова дастаць аўса,—ужо спакойным і ласкавым голасам прамовіў той, што назваў сябе Прысыпкіным.—Трэба добра каня накарміць. Заўтра рана, досвіткам, нам неабходна выехаць у далёкую дарогу. Але не ў Дуброўна, а ў супрацьлеглы бок, пад Маскву.

Ілья, маленькі і сухенькі (у наваколлі ён быў самым маленькім мужчынам, і калгаснікі так і звалі яго «маленькі Ільюшка»), у здзіўленні стаяў і глядзеў проста ў рот гаварыўшаму, не крануючыся з месца.

Наступіла мінутнае напружанае маўчанне. Толькі чуваць было ціканне маятніка «ходзікаў».

— Бачу я,—парушыў цішыню Прысыпкін,—што вы свае людзі, родныя і блізкія. І хлусіць вам няма чаго. Хай прабачыць нам бабка за абразу. Я—ліяка га чорта не бургамістр і ён—не паліцай. Мы—разведчыкі-партызаны.

І хата, якая дагэтуль здавалася пустой, цеснай і цёмнай, адразу пасвятлела, ажыла, загаманіла ва ўвесь голас.

Старая Ляксеіха, як маладая, падбегла да гасцей, плёскаючы ў далоні, ускрыкнула:

— Мае даражэнькія! Чаму-ж вы адразу не сказалі!? А я дурная пляту на вас усялячыну. Распранайцеся хутчэй, ды сядайце за стол. Вы-ж у дарозе прагаладаліся і прахаладаліся.

Ільюшчыха, хутка падняўшыся з ложка, на якім сядзела нібы прыкаваная, дапамагала распрануцца гасцям. Вавёркай саскочыў з печы Васілёк — трынаццацігадовы хлапчук і, учапіўшыся за рукаў звычайнай армейскай курткі «Кісліцына», стаў упарта цягнуць, пытаючыся:

— Дзядзя, як цябе завуць?

— Я — Пеця. А ён — дзядзя Ваня,—адказаў той.

— Вось якія партызаны, а я думаў іншыя, — голасна выказаў сваю думку Васілёк.

— Ты думаў з рагамі — пажартаваў дзядзя Ваня.

— Не, я думаў з барадой.

Калі госці распрануліся, усе заўважылі, што яны былі апрануты ў звычайныя камандзірскія гімнасцёркі, дыяганалевыя штаны, валёнкі. А праз некалькі хвілін дзядзя Ваня і Пеця сядзелі за сталом, на якім стаяла фляжка самаробнай гарэлкі, ляжаў кавалак сала і слоічак з маслам.

— Гэта было схавана для такіх вось дарагіх гасцей, як вы — тлумачыла Ільюшчыха, завіхаючыся ля стала.

Гаспадар тым часам вярнуўся з двара і паведаміў, што засыпаў каню аўса, але ён чамусьці не есць.

— Вельмі стаміўся, больш як за сорак кіламетраў, можна сказаць, на ўвесь імпэт імчаліся — растлумачыў дзядзя Ваня.

Ён паведаміў, што пасля адной «маленькай гісторыі» (што гэта за гісторыя—Ваня не расказаў) ім прышлося ўйсці ад немцаў, якія абстралялі іх і нават лёгка паранілі ў нагу Пецю. Гаспадыня адразу захваляваласся і прапанавала зрабіць Пецю перавязку. Але той адмовіўся.

Усе, хто знаходзіўся ў хаце, стоўпіліся каля стала і, не спускаючы вачэй з незвычайных гасцей, засыпалі іх пытаннямі, якія, бадай, усе зводзіліся да аднаго — што з Масквой і дзе праходзіць лінія фронта. Дзядзя Ваня расказаў, што зусім нядаўна немцы былі блізка ад Масквы, але Чырвоная Армія разграміла іх, пагнала назад, вызваліла многа гарадоў і сёл і падыходзіць да Веліжа.

— Я-ж казала, што так і будзе,—выціраючы кончыкам хусткі слёзы, гаварыла Ляксеіха. Буйныя слёзы капалі з вачэй усіх прысутных. Гэта былі слёзы вялікай радасці...

У гэты снежаньскі вечар позна гарэла капцілка ў хаце калгасніка Ільі Язопкіна, да самага досвітку вялася задушэўная гутарка.

Партызаны дзядзя Ваня і Пеця не толькі расказвалі аб падзеях, якія адбыліся ў Савецкім Саюзе за поўгода вайны, аб міжнародных падзеях, але аднначасова цікавіліся размяшчэннем нямецкіх і паліцэйскіх гарнізонаў, адзначалі іх на карце, што ляжала разасланай на стале. Гэтыя весткі заўтра павінны былі паляцець за лінію фронта, дзе наступалі чырвоныя воіны.

* * *

Світала. Ільюшчыха, з пачырванеўшымі ад бяссоннай ночы вачыма, некалькі разоў падыходзіла да ложка, каб пабудзіць гасцей. Але, паправіўшы коўдру ці падушку, адыходзіла да печкі, якая ўжо даўно палілася.

«Хай яшчэ хвілiначку паспяць»,—думала яна. — «Хай паспяць сынкі».

І раптам у дзверы — стук. Моцны, настойлівы. І галасы: «Адчыняйце. Хутчэй адчыняйце»...

Ільюшчыха ад перапалоху змянілася ў твары і не ведала, што рабіць.

«Няўжо хто данёс!» — мільганула думка ў яе галаве. Яна, крыху апамятаўшыся, падышла да ложка і ціха кранула спаўшага:

— Дзядзя Ваня, уставайце. Нехта стукае, напэўна паліцаі...

— Адчыніце, — падымаючыся з ложка, заспаным голасам праказаў той. — Хай заходзяць.

У хату ўбеглі два паліцаі, трымаючы вінтоўкі напагатове. Гэта былі тутэйшыя хлопцы Сяргей і Васіль, п'янюгі і зладзеі, як іх называлі калгаснікі.

— Рукі ўгору! — піскаівым голасам скамандаваў адзін з іх.

— Вашы дакументы!

— А як-жа я дастану дакументы, трымаючы рукі ўгору, — з усмешкай праказаў Ваня. — Ваякі, нават камандзе не вывучыліся...

— Не размаўляць!.. Дакументы!...

Дзядзя Ваня і Пеця паказалі дакументы. Замурзаны хударлявы паліцай доўга круціў у руках паперкі, потым прамовіў:

— Па дакументах вы значыцеся бургамістрам і начальнік паліцыі, але ўсёроўна павінны пайсці з намі ва ўправу.

— Можна нават паехаць, у нас конь ёсць, — згадзіўся дзядзя Ваня. Ён папрасіў гаспадара пайсці запрэгчы каня.

Разведчыкі хутка апрануліся. На прапанову гаспадыні — паснедаць — адмовіліся. Выйшлі, не развітаўшыся. Але дзядзя Ваня хутка зноў вярнуўся ў хату.

— Хіба вы з гэтымі саплякамі паедзеце?—трывожна запытала Ільюшчыха.

— Магчыма, — у задуменні адказаў дзядзя Ваня. —А дзе-ж бабка Ляксеіха?

— Яна зараз павінна прыйсці.

— Чакаць няма часу. Перадайце ёй прывітанне і скажыце, што яна — сапраўдная маці сваіх сыноў. За нас не хвалюйцеся, мы будзем жывы і хутка прыдзем сюды пераможцамі.

Ён развітаўся і выйшаў.

Ля хаты стаяў ужо запрэжаны конь.

— Сядайце, паны паліцэйскія, ды паехалі, — звярнуўся да паліцаяў дзядзя Ваня.

Паліцаі самазадаволена залезлі ў сані.

— Кідай зброю! — настаўляючы на іх адразу два пісталеты, скамандаваў дзядзя Ваня.

У момант гэта зрабіў і Пеця. Паліцаі так перапалохаліся, што аб супраціўленні і не падумалі. Іх абшукалі. Забралі дакументы.

— Мы вам пакуль што звяжам рукі і вывезем за вёску,—сказаў спакойна дзядзя Ваня,—а там для такога паскудства знойдзем месца.

Сані, рыпаючы палазамі, крануліся з месца і, набіраючы ходу, шпарка паімчаліся ў даль.

* * *

З таго часу, як адбылася дадзеная падзея, прайшло роўна тры гады. Але пра гэты выпадак у калгасе «Полымя» і яго ваколіцах на Лёзненшчыне не забыліся і ніколі не забудуць. Ужо год, як гэты калгас вызвален ад нямецкай няволі. Спалены, разбураны, ён паспяхова залечвае свае раны. І кожны раз, калі калгаснікі збіраюцца да Ільі або Ляксеіхі ў нанова адбудаваныя хаты, яны просяць яшчэ раз расказаць аб незвычайных начлежніках—смелых партызанах, якія ў цяжкую гадзіну прынеслі мілую вестачку.

С. СВІРЫДАЎ.

ДАКУМЕНТЫ, ЯКІЯ КЛІЧУЦЬ ДА ПОМСТЫ

У Маскоўскім Дзяржаўным выдавецтве палітычнай літаратуры вышла брашура «Лагеры смерці». У ёй змешчаны матэрыялы Надзвычайнай дзяржаўнай Камісіі аб жудасных злачынствах гітлераўскіх катаў на тэрыторыі Беларускай ССР.

Нямецкія фашысты перад сваім адступленнем знішчылі ў «лагерах смерці» і ля пярэдняга краю сваёй абароны тысячы беларускіх грамадзян і імкнуліся распаўсюдзіць эпідэмію сыпнога тыфу ў савецкім тылу і радах Чырвонай Арміі. Спецыяльныя каманды эсэсаўцаў збіралі ў вёсках сыпнатыфозных хворых і размяшчалі іх у «лагерах смерці» сярод здаровых зняволеных.

У кнізе змешчаны пратаколы апытанняў, заявы былых зняволеных, шматлікія фотаздымкі афяр фашысцкіх катаў. Гэтыя дакументы адлюстроўваюць страшэнную трагедыю, якую перажылі ў «лагерах смерці» дзесяткі тысяч грамадзян Беларусі. Яны клічуць да бязлітаснай помсты нямецкім катам.

(БЕЛТА).

Аднаўляюцца дзяржаўныя канюшні

У рэспубліцы адноўлена пяць буйнейшых дзяржаўных канюшань, разбураных нямецкімі захопнікамі. Ужо адбудаваны жывёлагадоўчыя і жылыя будынкі. Закуплены і атрыманы племянныя конематкі і жарабцы.

З мэтай павелічэння племяннога пагалоўя ў гэтым годзе намечана арганізаваць дзяржаўныя канюшні таксама ў Полацкай, Мінскай, Гомельскай і Палескай абласцях.

На перыяд злучнай кампаніі намечана арганізаваць 40 пунктаў штучнага асемянення.

(БЕЛТА).

ДАПАМОГА МНОГАДЗЕТНЫМ МАЦЕРАМ

Вялікімі клопатамі і ўвагай акружае савецкі ўрад многадзетных мацярэй. Пасля вызвалення рэспублікі многадзетныя і адзінокія маці атрымалі дзяржаўную дапамогу звыш чым на 10 мільёнаў рублёў. За IV квартал мінулага года толькі па адной Магілёўскай вобласці выплачана многадзетным мацерам 1.327 тысяч рублёў і аказана ім адначасовая дапамога ў суме 358 тысяч рублёў.

Каля 9 тысяч многадзетных і адзінокіх мацярэй атрымалі адзенне і абутак.

(БЕЛТА).

Падарунак ленінградскіх рабочых

У Мінск прыбыла 9 трамвайных вагонаў, якія прыслалі ў парадку дапамогі працоўныя Ленінграда. У бліжэйшы час чакаецца яшчэ 11 маторных і прычэпных вагонаў.

Вясной гэтага года ў Мінск паступяць таксама дзесяткі вагонаў у падарунак ад маскоўскіх рабочых.

КОРАТКА

БРЭСТ. У раёнах вобласці арганізуюцца курсы па падрыхтоўцы настаўнікаў пачатковых школ. У Кобрыне і Пружанах заняткі на курсах пачаліся.

* * *

ПОЛАЦК. У раёнах вобласці працуюць курсы механізатараў сельскай гаспадаркі. У бліжэйшы час курсы закончаць 800 старшых механікаў, брыгадзіраў трактарных брыгад і трактарыстаў.

* * *

БАРАНАВІЧЫ. Работнікі мясакамбіната асвоілі выраб некаторых медыцынскіх прэпаратаў. Ужо выпушчана некалькі дзесяткаў літраў гематагена.

* * *

ГОМЕЛЬ. У Гомелі, Жлобіне, Рэчыцы, Рагачове і іншых гарадах вобласці арганізуецца 8 інкубатарных станцый. У гэтым годзе ў інкубатары будзе закладзена 675 тысяч яек.

* * *

ВЕТРЫНА. Хутка аднаўляецца ў раёне сетка культурна-асветных устаноў. Нядаўна адкрылася 5 клубаў, 11 хат-чытален і 26 чырвоных куткоў.

* * *

КРУПКІ. Ідзе ўзмоцненае будаўніцтва сядзібы Крупскай МТС. Нарыхтавана і распілавана сотні кубаметраў лесаматэрыялаў, выраблена 80 тысяч штук гонту. Пабудаваны два склады, лазня, заканчваецца пабудова майстэрні.

Актыўную дапамогу ў рабоце машынна-трактарнай станцыі аказваюць калгаснікі сельгасарцелей «Першае мая» і «Бальшавік».

* * *

ВЫСОКАЕ. У раёне аднаўляецца мясцовая прамысловасць, разбураная фашысцкімі варварамі. У раённым цэнтры ўжо дзейнічаюць два мылаварныя заводы, электрастанцыя, два млыны і розныя майстэрні: кравецкая, шорная, шавецкая і іншыя. Заканчваецца аднаўленне лесапільнага завода.

* * *

ЦЕРАХОЎКА. Члены сельгасарцелі імені Варашылава, Ленінскага сельсовета, узялі шэфства над ваенным шпіталем. За некалькі дзён яны сабралі для раненых савецкіх байцоў і афіцэраў больш 150 пудоў бульбы, паўтара цэнтнера цыбулі і шмат іншых прадуктаў.

* * *

БАГУШЭЎСК. У калгасе «Праўда», Навасельскага сельсовета, разгарнулася барацьба за высокі ўраджай 1945 года. На агульным сходзе калгаснікі пастанавілі кожнаму двару нарыхтаваць і вывезці па 100 кілаграмаў попелу і іншага мясцовага ўгнаення.

Закончана ачыстка насення, частка яго праверана на ўсхожасць.

* * *

БАРЫСАЎ. Сельгасарцель «Чырвоная зорка», Кішчына-Слабодскага сельсовета, перадавая ў раёне. Тут калгаснікі атрымалі на працадзень па 4 кілаграмы збожжавых і па 8 кілаграмаў бульбы. У калгасе вялікая ўвага надаецца развіццю жывёлагадоўлі. Тут арганізаваны тры фермы: буйнай рагатай жывёлы, птушкагадоўчая і ферма індычак.

* * *

МАЗЫР. У Палескай вобласці працуюць 22 дзіцячыя сады і 5 ясляў, у якіх выхоўваецца 800 дзяцей.

У бліжэйшы час адкрываюцца яслі ў раённых цэнтрах Брагін, Петрыкаў, Ельск і іншых.

* * *

У Мінску пачалі работу рэспубліканскія курсы рахунковых работнікаў. На іх займаецца 80 чалавек, у асноўным былыя партызаны і інваліды Айчыннай вайны. Курсы за 3 месяцы падрыхтуюць бухгалтараў для сістэмы Дзяржбанка і крэдытных інспектараў.

Ад'езд з Масквы Дзяржаўнага Сакратара Злучаных Штатаў Амерыкі пана Эдварда Р. Стэтыніуса

14 лютага з Масквы выехаў Дзяржаўны Сакратар Злучаных Штатаў Амерыкі пан Эдвард Р. Стэтыніус.

На Цэнтральным аэрадроме пана Стэтыніуса праводзілі Народны Камісар Замежных Спраў СССР В. М. Молатаў, Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў СССР А. Я. Вышынскі, Пасол СССР у ЗША А. А. Грамыка, Намеснік Народнага Камісара Знешняга Гандлю В. А. Сергееў, Старшыня Маскоўскага Савета Г. М. Папоў, Намеснік Загадчыка Пратакольнага Аддзела НКЗС СССР Г. Ф. Фамін, Камендант горада Масквы генерал-лейтэнант К. Р. Сінілаў, а таксама супрацоўнікі Пасольства ЗША на чале з Паслом ЗША ў СССР панам В. А. Гарыманам і члены Ваеннай Місіі ЗША.

Пры праводзінах быў выстраен пачотны каравул і былі выкананы дзяржаўныя гімны ЗША і СССР. Аэрадром быў упрыгожан флагамі Злучаных Штатаў і Савецкага Саюза.

Заява пана Эдварда Р. Стэтыніуса

Пакідаючы Маскву, Дзяржаўны Сакратар ЗША пан Эдвард Р. Стэтыніус зрабіў перад мікрафонам на аэрадроме наступную заяву:

«Лэдзі і джэнтльмены! Пакідаючы Маскву і адпраўляючыся ў Злучаныя Штаты, я жадаю выказаць сваю глыбокую ўдзячнасць пану Молатаву за ўсе ў вышэйшай ступені гасцінны прыём у час майго прабывання. Я знайшоў новага друга і я моцна спадзяюся на працяглую і творчую дружбу з ім. Я жадаю выказаць сваю ўдзячнасць Паслу Гарыману, выдатнаму амерыканцу, у якім мы ўсе глыбока ўпэўнены і якога мы шануем. Дзякую за Вашу ветлівасць, за Ваш прыём. Да пабачэння!»

ПРЫБЫЦЦЁ Ў МАСКВУ ПРЭЗІДЭНТА КРАЁВАЙ РАДЫ НАРАДОВАЙ пана Б. БЕРУТА І ПРЭМ'ЕР-МІНІСТРА І МІНІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ЧАСОВАГА УРАДА ПОЛЬСКАЙ РЭСПУБЛІКІ пана Э. ОСУБКА-МАРАЎСКАГА

14 лютага ў Маскву прыбылі Прэзідэнт Краёвай Рады Народовай пан Б. Берут і Прэм'ер-Міністр і Міністр Замежных Спраў Часовага Урада Польскай Рэспублікі пан Э. Осубка-Мараўскі.

На аэрадроме пп. Б. Берута і Э. Осубка-Мараўскага сустракалі Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў СССР А. Я. Вышынскі, Загадчык 4-га Еўрапейскага Аддзела НКЗС СССР В. А. Зорын, Намеснік Загадчыка Пратакольнага Аддзела НКЗС СССР Г. Ф. Фамін, Начальнік Аддзела Знешніх Зносін НКА генерал-маёр М. П. Кутузаў, а таксама дыпламатычны састаў Польскага Пасольства ў Маскве на чале з Паслом Польшчы ў СССР панам З. Мадзелеўскім.

Разам з пп. Б. Берутам і Э. Осубка-Мараўскім прыбыў у Маскву Савецкі Пасол у Польшчы В. З. Лебедзеў.

АБМЕН РАТЫФІКАЦЫЙНЫМІ ГРАМАТАМІ ДАГАВОРА АБ САЮЗЕ І ЎЗАЕМНАЙ ДАПАМОЗЕ ПАМІЖ САЮЗАМ САВЕЦКІХ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК І ФРАНЦУЗСКАЙ РЭСПУБЛІКАЙ

ПАРЫЖ, 15 лютага. (ТАСС). Сёння ў Парыжы Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Саюза ССР у Францыі А. Е. Багамолаў і Міністр Замежных Спраў Французскай Рэспублікі пан Жорж Бідо абмяняліся ратыфікацыйнымі граматамі Дагавора аб саюзе і ўзаемнай дапамозе паміж Саюзам Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і Французскай Рэспублікай, падпісанага ў Маскве 10 снежня 1944 года і ратыфікаванага французскім Часовым Урадам 22 снежня 1944 года і Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Саюза ССР 25 снежня 1944 года.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 14 лютага. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што на ўсходзе ад Неймегена (Галандыя) войскі саюзнікаў занялі Геннеп (Германія). На ўсходзе ад Клеве вялікая колькасць [illegible] ад Гоха [illegible] сваё прадмосце на рацэ Нірс.

Пры [illegible] саюзнікаў [illegible] ходзе [illegible].

На поўначы ад [illegible] саюзнікі [illegible] брук, [illegible] ракі С[illegible] ваколіцах [illegible] ках саюзнікаў.

У Гарцкіх гарах і на раўніне Паўночнага Эльзаса [illegible] варожых [illegible].

На паўднёвым усходзе ад Хагенау (Лотарынгія) ад праціўніка ачышчан заводскі раён у Обергофене. Авіяцыя саюзнікаў на працягу дня наносіла ўдары па чыгуначных камунікацыях і лініях забеспячэння праціўніка.

У ноч на 14 лютага буйныя злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёты на Дрэздэн, Магдэбург і завод сінтэтычнага гаручага ў Бёлене, на поўдні ад Лейпцыга.

ЛОНДАН, 14 лютага. (ТАСС). У паведамленні штаба ўзброеных сіл саюзнікаў па Міжземнаморскім тэатры ваенных дзеянняў гаворыцца, што ў Італіі, на ўчастках 5-й і 8-й армій [illegible].

Буйныя злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі ўчора налёт на камунікацыі праціўніка ў Аўстрыі і Югаславіі, а таксама на парты Паўночнай Італіі.

* * *

ЛОНДАН, 15 лютага. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што ў Германіі, на паўночным усходзе ад Клеве, войскі саюзнікаў прадаўжалі наступленне, не гледзячы на затапленне гэтага раёна. Войскамі саюзнікаў ачышчан лес Рэйхсвальд і адбіта контратака праціўніка на поўдні ад Ведбурга.

У паўночнай частцы Прума (Рэйнская вобласць) войскі саюзнікаў адбілі контратаку, прадпрынятую варожымі часцямі, якія фарсіравалі раку з усхода.

Ля Эхтэрнаха (Люксембург) войскі саюзнікаў дасягнулі раёна, які знаходзіцца ў 2,5 мілі на поўначы ад Балендорфа. Пасля ўпорных баёў ад праціўніка ачышчан Зрыцэн, што знаходзіцца на поўначы ад Эхтэрнаха.

На паўднёвым усходзе ад Рэміха (Люксембург), у раёне на паўночным захадзе ад Зінца дасягнуты новыя поспехі. У сектары на захадзе ад Гарцкіх гор і на раўніне Паўночнага Эльзаса — спакойна. Ачышчан ад праціўніка Обергофен. Устаноўлена, што колькасць палонных, узятых пры ачышчэнні Кальмарскага раёна, дасягае прыкладна 20 тысяч.

У ноч на 15 лютага буйныя злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Германію. Сярод галоўных аб'ектаў налёту быў Хемніц, які быў два разы падвергнут бамбардыроўцы. Другое буйнае злучэнне бамбардыроўшчыкаў зрабіла налёт на завод сінтэтычнага гаручага ў Розіцэ, на поўдні ад Лейпцыга. Быў падвергнут бамбардыроўцы Берлін.

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. В. В. КУЗНЕЦОВА НА СУСВЕТНАЙ ПРОФСАЮЗНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

ЛОНДАН, 14 лютага. (ТАСС). Учора кіраўнік савецкай дэлегацыі тав. В. В. Кузнецоў выступіў на Сусветнай профсаюзнай канферэнцыі з прамовай па пытанню аб стварэнні міжнароднай арганізацыі профсаюзаў.

«У агні барацьбы з разбойніцкім нямецкім імперыялізмам,—сказаў тав. Кузнецоў,— было створана адзінства рабочага класа, якое адыграла рашаючую ролю ў поспеху вызваленчага руху. Вось чаму пастаноўка пытання аб стварэнні сусветнага аб'яднання профсаюзаў сустракае такое аднадушнае адабрэнне ў шырокай профсаюзнай грамадскасці. Мы не павінны стаяць у баку і толькі назіраць утварэнне профсаюзнай арганізацыі. Несумненна, нашым свяшчэнным абавязкам з'яўляецца аказанне ўсямернай дапамогі хутчэйшаму утварэнню гэтай вельмі неабходнай арганізацыі. Рабочы клас ніколі не даруе тым, хто ізаліраваў сябе або заняў ролю назіральніка ў гэты гістарычны момант».

Тав. Кузнецоў заявіў, што «савецкая дэлегацыя згодна з прапановамі Хілмэна і будзе падтрымліваць іх».

«Савецкія профсаюзы, — прадаўжаў тав. Кузнецоў, — лічаць, што сусветнае аб'яднанне профсаюзаў патрэбна арганізаваць на аснове шырокай дэмакратыі і шчыльнага брацкага супрацоўніцтва профсаюзаў у свабодалюбівых краінах. Аб'яднанне павінна згуртаваць у сваіх радах усіх рабочых і служачых, незалежна ад нацыянальнасці, расавых і рэлігійных прызнакаў. Профсаюзныя актывісты аднадушна выказаліся за стварэнне міжнароднага профсаюзнага адзінства і падкрэслілі, што ўстанаўленне жывой сувязі з рабочымі дэмакратычных краін з'яўляецца сур'ёзным крокам на шляху да правядзення ў жыццё гэтага адзінства. Рабочыя, цэнтральныя камітэты нашых профсаюзаў і ВЦСПС аднадушна адобрылі рашэнне аб стварэнні новай моцнай сусветнай профсаюзнай арганізацыі на гэтай канферэнцыі. Усе гэтыя арганізацыі ўпаўнаважылі савецкую дэлегацыю ўзняць гэта пытанне на канферэнцыі і прыняць актыўны ўдзел у яго вырашэнні ад імені ўсіх нашых профсаюзных арганізацый.

Безумоўна, што большасць нашых профсаюзных работнікаў і членаў профсаюза лічыць, што новае сусветнае аб'яднанне профсаюзаў павінна быць арганізацыяй усіх жывых сіл профсаюзнага руху, свабоднай ад перажыткаў старага, аджыўшага. Гэта арганізацыя павінна аб'яднаць у сваіх радах усе профсаюзныя арганізацыі, якія стаяць на пазіцыі непрымірымай барацьбы супроць фашызма і любой агрэсіі. Зусім яскрава, што сусветнае аб'яднанне профсаюзаў павінна адпавядаць па задачах і метадах сваёй работы новым умовам.

Важнейшая задача профсаюзаў у даны момант — гэта ўсімі сіламі садзейнічаць хутчэйшаму разгрому гітлерызма і ўстанаўленню трывалага і працяглага міру. Неабходна дабіцца поўнага выкаранення фашызма скрозь і ўсюды, ва ўсіх яго праявах як у галіне палітыкі, так і ідэалогіі.

Сусветнае аб'яднанне профсаюзаў павінна згуртаваць рабочы клас і з'явіцца актыўным аўтарытэтным яго прадстаўніком у міжнародных арганізацыях, якія будуць вырашаць пытанні пасляваеннага ўпарадкавання свету. У новае аб'яднанне профсаюзаў павінны ўвайсці профсаюзы ўсіх дэмакратычных краін і ўсіх профсаюзных цэнтраў кожнай краіны, калі нават іх існуе некалькі. Задачай сусветнага профсаюзнага аб'яднання будзе з'яўляцца дапамога ў дасягненні профсаюзнага адзінства ў нацыянальным маштабе».

«Калі першая сусветная вайна, — сказаў у заключэнне тав. Кузнецоў,— прывяла да раз'яднання ў рабочым руху і пасля яе з цяжкасцю аднаўляліся міжнародныя сувязі, то ў сучаснай вайне усе рабочыя арганізацыі дэмакратычных краін аб'ядналіся ў барацьбе супроць агульнага ворага — фашызма, і таму нішто не стаіць на шляху хутчэйшага стварэння магутнага сусветнага аб'яднання профсаюзаў.

Савецкія профсаюзы з жывейшай цікавасцю сочаць за працай нашай канферэнцыі і глыбока ўпэўнены, што наша канферэнцыя закладзе аснову сапраўднага сусветнага аб'яднання профсаюзаў, якое будзе аплотам міру, свабоды і прагрэса».

На Сусветнай профсаюзнай канферэнцыі

ЛОНДАН, 13 лютага. (ТАСС). Учора на Сусветнай профсаюзнай канферэнцыі прадаўжалася абмеркаванне пытання аб пазіцыі профсаюзаў у пытанні аб пасляваенным упарадкаванні.

Канферэнцыя назначыла камісію для выпрацоўкі прапаноў па пытанню аб пазіцыі профсаюзаў у сувязі з прадстаячым мірным пагадненнем. Камісія складаецца з 14 членаў. Ад савецкай дэлегацыі ў яе ўваходзіць тав. В. Кузнецоў.

У канцы пасяджэння канферэнцыя заслухала даклад Сіднея Хілмэна па пытанню аб аснове сусветнай профсаюзнай федэрацыі.

Прыезд Чэрчыля, Ідэна і Александэра ў Афіны

ЛОНДАН, 15 лютага. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр з Афін, туды прыбылі Чэрчыль, Ідэн і Александэр. Чэрчыль выступіў на плошчы Канстытуцыі з прамовай, у якой выказаў надзею, што «Грэцыя зойме сваё належнае месца ў кругу пабеданосных народаў—народаў, якія вельмі пацярпелі ад вайны».

БУЙНЫЯ НАЛЁТЫ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ НА ГЕРМАНІЮ

ЛОНДАН, 15 лютага. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, у ноч на 14 лютага 1.400 англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Германію. Асноўным аб'ектам налёта быў Дрэздэн. Звыш 1.300 амерыканскіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні больш чым 900 знішчальнікаў падверглі бамбардыроўцы транспартныя і прамысловыя аб'екты ў Дрэздэне, Хемніцэ і Магдэбургу.

СТАНОВІШЧА Ў БЕРЛІНЕ

ЛОНДАН, 14 лютага. (ТАСС). Як паведамляе шведская газета «Афтонбладэт», у Берліне пануе голад і паніка. 11 лютага гітлераўцы вымушаны былі выставіць ля харчовых магазінаў узброеную варту.

МЕРАПРЫЕМСТВЫ ЧАСОВАГА ВЕНГЕРСКАГА ЎРАДА

ДЭБРЭЦЭН, 11 лютага. (ТАСС). Гітлераўцы, адступаючы з Будапешта, вывезлі або знішчылі ўсе харчовыя запасы, пазбавіўшы насельніцтва сталіцы прадуктаў харчавання. Зараз часовы ўрад Венгрыі прымае рад захадаў па аказанню дапамогі галадаючым жыхарам Будапешта. У сталіцу ўжо адпраўлена больш 100 вагонаў прадуктаў.

Паведамляючы аб гэтым, венгерскі друк падкрэслівае велізарную ролю савецкага камандавання ў ліквідацыі вынікаў грабіцельскага гаспадарання немцаў і іх паслугачоў з «ўрада» Салашы.

Адказны рэдактар
В. САМУЦІН.

Беларускі Дзяржаўны ордэна Леніна тэатр оперы і балета
ў памяшканні Акруговага Дома Чырвонай Арміі
18 лютага РАНІШНІ СПЕКТАКЛЬ
„АЛЕСЯ"
Е. ЦІКОЦКАГА.
Пачатак у 12 гадзін.

БЕЛАРУСКАЯ
Дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Філармонія
ў памяшканні Акруговага Дома Чырвонай Арміі
18 лютага КАНЦЭРТ
народнай артысткі СССР і БССР, лаўрэата Сталінскай прэміі
Л. П. АЛЕКСАНДРОЎСКАЙ.
У КАНЦЭРЦЕ ЎДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ:
лаўрэат Сталінскай прэміі народны артыст БССР Г. П. ГЛЕБАЎ,
народная артыстка БССР А. В. НІКАЛАЕВА,
заслужаныя артысты БССР І. А. МУРАМЦАЎ, Л. Г. РАХЛЕНКА, А. Н. АМІТОН і саліст балета С. В. ДРЭЧЫН.
Ля раяля—галоўны канцэртмейстар тэатра оперы і балета С. Л. ТАЛКАЧОЎ.
Праграму вядзе А. ГОРСКІ.
Пачатак у 20 гадзін. Білеты ў касе АДЧА з 14 гадзін.

Сёння ў тэатрах і кіно:
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР ІМЕНІ ЯНКІ КУПАЛЫ
«ХТО СМЯЕЦЦА АПОШНІМ»
Кінотэатр «Першы»
«МАЛАХАЎ КУРГАН»
Кінотэатр «Беларусь»
«ЧАКАЙ МЯНЕ»
Кінотэатр «Радзіма»
«НОВЫЯ ПАХОДЖАННІ ШВЕЙКА»

Днепра-Дзвінскае ваенна-аднаўленчае ўпраўленне
прыступіла да заключэння дагавораў
НА ПЕРАВОЗКУ ГРУЗАЎ НА СУДНАХ І БУКСІРОЎКУ ПЛЫТОЎ ПА ДНЕПРА-ДЗВІНСКАМУ БАСЕЙНУ
Перавозка грузаў і буксіроўка плытоў будзе ажыццяўляцца ў мясцовых, прамых водных і прамых змешаных чыгуначных зносінах, назначэннем на ўсе чыгуначныя станцыі, прыстані сярэдняга і ніжняга Дняпра і Заходняй Дзвіны.
ЗА ДАВЕДКАМІ ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: Гомель, вул. Пушкіна, дом. № 23, 2 паверх, пакой 32.

БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ГАЛОЎКІНАПРАКАТА
ў бліжэйшыя дні выпускае
на экраны кінотэатраў рэспублікі
мастацкі гістарычны фільм
„ІВАН ГРОЗНЫ"
(першая серыя).
Аўтар сцэнарыя і пастаноўшчык — лаўрэат Сталінскай прэміі заслужаны дзеяч мастацтваў СЕРГЕЙ ЭЙЗЕНШТЭЙН.
У ролі Івана Грознага — лаўрэат Сталінскай прэміі Народны артыст РСФСР НІКАЛАЙ ЧЭРКАСАЎ.
Вытворчасць Алма-Ацінскай кінастудыі (Алма-Ата — Масква, 1944 г.)

Абласное ўпраўленне кінофікацыі і Беларуская кантора Галоўкінапраката
З 17 ПА 25 ЛЮТАГА Ў КІНОТЭАТРЫ «ПЕРШЫ» (гор. Мінск)
ПРАВОДЗЯЦЬ КІНОФЕСТЫВАЛЬ,
ПРЫСВЕЧАНЫ 27-Й ГАДАВІНЕ РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА.
Дэманструюцца наступныя кінофільмы:
17 — 18 — «ЧАПАЕЎ»
19 — 20 — «ДВА БАЙЦЫ»
21 — 22 — «ПАДВОДНАЯ ЛОДКА «Т-9»
23, 24 і 25—«ДА ПЫТАННЯ АБ ПЕРАМІР'І З ФІНЛЯНДЫЯЙ».
Кінофільмы будуць растлумачвацца лектарамі.
Пачатак сеансаў: у 12, 14, 16, 18, 20 і 22 гадзіны.
Каса адкрыта з 11 гадзін.
Прымаюцца калектыўныя заяўкі.

Да ўвагі галоўных бухгалтараў прадпрыемстваў і ўстаноў.
Згодна інструкцыі Народнага камісарыята фінансаў Саюза ССР № 153
«АБ УМОВАХ І ПАРАДКУ РАСПАЎСЮДЖАННЯ ТРЭЦЯЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ ВАЕННАЙ ПАЗЫКІ»
У ДРУГОЙ ПАЛАВІНЕ ЛЮТАГА МЕСЯЦА 1945 г. ЗАКАНЧВАЕЦЦА ТЭРМІН АПЛАТЫ ПАДПІСКІ ПА ТРЭЦЯЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ ВАЕННАЙ ПАЗЫЦЫ.
У сувязі з гэтым усе прадпрыемствы і ўстановы
ПАВІННЫ ДА 25 ЛЮТАГА ЗРАБІЦЬ ВЫВЕРКУ РАЗЛІКАЎ ПА ПАЗЫЦЫ З ЦЭНТРАЛЬНЫМІ (раённымі) АШЧАДНЫМІ КАСАМІ (па месцу правядзення разлікаў), А ТАКСАМА ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ВЫДАЧУ АБЛІГАЦЫЙ ПАДПІСЧЫКАМ АДНАЧАСОВА З ВЫДАЧАЙ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ ЗА ДРУГУЮ ПАЛАВІНУ ЛЮТАГА МЕСЯЦА 1945 г.
НЕРАЗДАНЫЯ АПЛОЧАНЫЯ АБЛІГАЦЫІ ПАДПІСЧЫКАЎ, ЯКІЯ АДСУТНІЧАЮЦЬ, ПАВІННЫ БЫЦЬ ЗДАНЫ Ў ЦЭНТРАЛЬНУЮ АБО РАЁННУЮ АШЧАДНУЮ КАСУ ПРЫ ІМЯННЫХ СПІСАХ.
Упраўленне дзяржпрацашчадкас і дзяржкрэдыта Беларускай ССР.

Мінскі абласны Дом народнай творчасці
праводзіць рэгістрацыю мастакоў-самавучак,
СКУЛЬПТАРАЎ, РЭЗЧЫКАЎ ПА ДРЭВУ, ТКАЧЫХ, ВЫШЫВАЛЬШЧЫЦ, ГАНЧАРОЎ, для аказання дапамогі кансультацыямі і ў набыцці матэрыялаў.
АДНАЧАСОВА ПРАВОДЗІЦЦА ЗАПІС У СТУДЫЮ ВЫЯЎЛЕНЧАГА МАСТАЦТВА.
Звяртацца па адрасу: г. Мінск, плошча Свабоды, аблвыканком, пакой 23.

Цэнтральная навукова-даследчая лабараторыя
ГАЛОЎЭНЕРГА НККГ БССР
КУПЛЯЕ:
ЭЛЕКТРАТЭХНІЧНЫЯ І ЦЕПЛА-ТЭХНІЧНЫЯ І ВЫМЯРАЛЬНЫЯ ПРЫБОРЫ, ВЫМЯРАЛЬНЫЯ ТРАНСФАРМАТАРЫ, ПРЫБОРЫ-АЎТАМАЦЫКІ, БАВАЎНЯНАЕ ПРАДЗІВА, а таксама металалом, гарэлыя часткі вышэйпералічаных прыбораў і лом акумулятараў.
МЯНЯЕ: лом розных прыбораў на спраўныя.
АДРАС: гор. Мінск, Ціхая вул., 13.

АТ 29760
Адрас рэдакцыі і выдавецтва: г. Мінск, вул. Пушкіна, 55, 3-ці паверх. Тэлефоны: Адказнага рэдактара—149, Адказнага сакратара—150.